DORDRECHT

20 SEP. 2021

Retouradres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Aan

de colleges, burgemeesters en raden van de gemeenten Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht

Gemeente Dordrecht
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078
www.dordrecht.nl

Contactpersoon
A.P.E. Jaquet
T (078) 770 4176
E ape.jaquet@dordrecht.nl

Datum	7 september 2021
Ons kenmerk	2021-0121360
Betreft	wijziging GR Drechtsteden (vijftiende wijziging)
Bijlagen	1. Ontwerp wijzigingsbesluit inclusief de integrale tekst van de GR Sociaal 2. Memorie van Toelichting

Geacht bestuur,

Hierbij zenden wij u het ontwerpwijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (vijftiende wijziging), met het verzoek dit besluit vast te stellen. De gegevens van uw eigen gemeente moeten daarin nog worden ingevuld. Tevens treft u een Memorie van Toelichting aan.
Wij verzoeken u verder een pdf van de vastgestelde besluiten toe te zenden aan ape.jaquet@dordrecht.nl, ten behoeve van de bekendmaking van het wijzigingsbesluit.

Toelichting
Elk jaar wordt de tekst van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD) aangepast aan de actualiteit van dat jaar. Meestal heeft dat voornamelijk betrekking op de uitvoering van taken of een wijziging in wetgeving. Dit jaar staat het wijzigingsvoorstel in het teken van de uitkomsten van het rapport van de commissie Deetman en de collegeconferenties in 2020 over de taken van de GRD en gaat het dus niet alleen over 'technische' (niet-politieke) wijzigingen in de uitvoering van taken maar over fundamentele vragen die de inhoud van de GRD raken.

Wij gaan ervan uit dat het niet nodig is om de achtergronden en het proces waarlangs dit voorstel tot stand is gekomen uitvoerig te herhalen. U bent in het afgelopen jaar daar op allerlei manieren en momenten zelf bij betrokken geweest. Bovendien is een uitgebreide Memorie van Toelichting bijgevoegd bij het wijzigingsbesluit.
Het lijkt ons wel goed het besluit zelf nader toe te lichten omdat dit afwijkt van de wijzigingsvoorstellen zoals die de afgelopen 14 keer aan u zijn voorgelegd.

Er zijn drie manieren waarop de tekst en daarmee de inhoud van een gemeenschappelijke regeling gewijzigd kan worden:
1. Door een wijzigingsbesluit
2. Door het vaststellen van een integrale nieuwe tekst
3. Door een combinatie van die twee opties.

MIX Papier FSC FSC® C013230

De eerste optie wordt meestal gebruikt als er slechts een beperkt aantal wijzigingen wordt doorgevoerd, de tweede optie juist als er zoveel wijzigingen zijn dat het praktischer is om een nieuwe integrale tekst vast te stellen.
Sinds de inwerkingtreding van de GR Drechtsteden in 2006 zijn wijzigingen in de GR altijd doorgevoerd via een wijzigingsbesluit.
Dit keer wordt gekozen voor optie 3. De reden daarvoor is tweeledig:

a. Behalve tekstuele en inhoudelijke wijzigingen in de tekst treden nu ook de burgemeesters en raden uit de regeling. De GRD wordt van een zgn. gemengde regeling omgezet in een collegeregeling. Dat vereist aparte besluiten op dat punt.
b. We willen ook door de wijze van besluitvorming benadrukken dat de GR Drechtsteden als rechtspersoon in stand blijft. Dat is bijvoorbeeld van belang voor de inschrijving in de Kamer van Koophandel en voor de voortzetting van contracten met derden. De GR Sociaal is derhalve de voortzetting van de rechtspersoon openbaar lichaam Drechtsteden maar krijgt wel een andere naam en inhoud. De hoeveelheid tekstuele wijzigingen die dat met zich meebrengt is echter van zodanig omvang en complexiteit, dat het uit praktisch oogpunt handiger is om bij de wijziging wel een integrale nieuwe tekst vast te stellen. Een echt wijzigingsbesluit zoals we dat kennen zou praktisch onleesbaar worden.

Wij willen benadrukken dat het aanbrengen van wijzigingen in de tekst door het aannemen van amendementen, hoe klein van inhoud ook, er automatisch toe leidt dat de tekst van de GRD **niet** wordt gewijzigd. De tekst van de GRD kan alleen bij unanieme besluiten worden gewijzigd. Als er geen unanieme besluitvorming is betekent dit dat de GR Drechtsteden en dus ook de Drechtraad en het Drechtstedenbestuur in de huidige vorm blijven bestaan, ook na 1 januari 2022, met alle taken en bevoegdheden die daar bij horen. Het personeel van de GRD (op dat van de Sociale Dienst Drechtsteden na) is echter met ingang van 1 januari 2022 wel in dienst bij de gemeente Dordrecht. Een dergelijke situatie zou dus tot een bijzonder ingewikkeld probleem leiden.
Dat is ook de reden dat in het voorjaar een concept tekst aan alle bestuursorganen is toegezonden, zodat eventuele op- en aanmerkingen in het ontwerp stadium konden worden meegegeven.
De wijze waarop is omgegaan met alle ingekomen reacties hebt u in augustus via een integrale reactie met toelichting reeds ontvangen.
Het tekstvoorstel is tot stand gekomen door intensieve samenwerking met alle betrokken gemeenten. Alle input is vertaald naar de integrale tekst die thans voorligt. Alle opmerkingen op de concepttekst zijn overwogen en verwerkt. Dit heeft geleid tot enkele waardevolle toevoegingen en aanpassingen ten opzichte van de concepttekst. Het is dus geen product dat door de gemeente Dordrecht is opgesteld. Ons college is slechts het gremium waarlangs het voorstel formeel ter besluitvorming aan alle deelnemers wordt voorgelegd.

Regiovoorzitter
Zowel Berenschot als Deetman benadrukken het belang dat de burgemeester van Dordrecht zijn vertegenwoordigende rol als voorzitter van de regio blijft vervullen en kan blijven vervullen. Dit is als zodanig ook besloten en ingericht. Bij de besprekingen in de gemeenteraden over de rapporten van Berenschot en Deetman is dit belang erkend. In onderlinge samenspraak kan de voorzitter hierbij een

MIX Papier FSC FSC® C013230

DORDRECHT

Datum 7 september 2021
Ons kenmerk 2021-0121360

bestuurder (niet afkomstig uit Dordrecht, maar wél uit Drechtstedelijk gebied) belasten met public affairs, hetgeen in de praktijk materieel wordt begrepen als vice-voorzitter.

Bekendmaking
Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen is Dordrecht aangewezen om de bekendmaking te verzorgen, vandaar het verzoek een pdf van de vastgestelde en ondertekende besluiten aan Dordrecht toe te zenden.

We kijken uit naar een vernieuwde samenwerking met elkaar in de Drechtsteden voor het Sociaal Domein en willen langs deze weg allen bedanken voor de enorme inzet de afgelopen maanden om dit proces vorm te geven en de datum van 1 januari 2022 met elkaar te halen.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M.
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester

MIX Papier FSC FSC® C013230

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal

De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten

- Alblasserdam
- Dordrecht
- Hardinxveld-Giessendam
- Hendrik-Ido-Ambacht
- Papendrecht
- Sliedrecht
- Zwijndrecht,

ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft,

overwegende,

- dat de gemeenten in het Drechtstedengebied een lange historie van diverse (geformaliseerde) samenwerkingen kennen en sinds 8 maart 2006 het samenwerkingsverband GR Drechtsteden GRD) hebben opgericht voor de behartiging van belangen op (boven)regionale dossiers;
- dat vanaf 2006 diverse uitvoerings- en beleidstaken zijn gemandateerd en gedelegeerd aan de GRD;
- dat de GRD daarnaast diensten op het gebied van de bedrijfsvoering levert aan andere GR-en;
- dat uit diverse onderzoeken en rapporten, zoals Zichtbaar Samen Maritiem (G. J. Jansen, december 2015) en Verstandig Versterken (Berenschot, 2018), blijkt dat het noodzakelijk is voor de toekomstbestendigheid van de samenwerking om het huidige bestuurlijke model en de uitvoeringstaken ervan te blijven herijken;
- dat in 2019 de zeven gemeentelijke eigenaren van de GRD hebben besloten de uitvoering van de taken op het ruimtelijk-economische domein c.q. de Groeiagenda (meervoudig) lokaal te beleggen bij de zeven deelnemende gemeenten;
- dat in 2020 aansluitend door de colleges van de deelnemende gemeenten het principebesluit is genomen dat de bedrijfsvoeringstaken van de GRD bij Dordrecht als servicegemeente worden belegd en dat in de GRD alleen de taken van de Sociale Dienst Drechtsteden (en eventueel bijbehorende taken) overblijven;
- dat dit principebesluit vervolgens door de raden van de deelnemende gemeenten is bekrachtigd;
- dat als gevolg daarvan de tekst van de GRD moet worden aangepast;
- dat daarbij de naam zal worden gewijzigd in GR Sociaal (GRS);
- dat de oorspronkelijke GRD is aangegaan door alle raden, burgemeesters en colleges van de Drechtstedengemeenten;
- dat alleen de colleges van burgemeester en wethouders van de Drechtstedengemeenten deelnemen aan de GR Sociaal;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Kieswet en de Algemene wet bestuursrecht;

BESLUITEN;

1. de Burgemeesters en de raden van Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht voor te stellen uit te treden uit de

gemeenschappelijke regeling Drechtsteden, inwerking getreden op 8 maart 2006, laatstelijk gewijzigd bij het Wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Drechtsteden, (veertiende wijziging);
2. de raden van Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht voor te stellen aan de colleges en de burgemeesters toestemming te geven als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen om de GRD te wijzigen conform dit besluit;
3. onder de opschortende voorwaarde dat alle raden toestemming verlenen als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden, zoals inwerking getreden op 8 maart 2006, laatstelijk gewijzigd bij het Wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Drechtsteden, (veertiende wijziging), te wijzigen en de volgende integrale tekst (versie 16.0) vast te stellen;

"Gemeenschappelijke Regeling Sociaal"

de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten

- Alblasserdam
- Dordrecht
- Hardinxveld-Giessendam
- Hendrik-Ido-Ambacht
- Papendrecht
- Sliedrecht
- Zwijndrecht

overwegende,
- dat de colleges wensen samen te werken op het gebied van het sociaal domein en aanverwante regelgeving;
- dat daartoe de in deze regeling omschreven taken en bevoegdheden aan het bestuur van de regeling worden opgedragen respectievelijk overgedragen;
- dat het sociaal domein voortdurend in beweging is;
- dat dit vraagt om een flexibele manier van samenwerken waarin maatwerk in de dienstverlening aan de deelnemers mogelijk is;
- dat tegelijkertijd een robuust fundament noodzakelijk is om in deze regeling constructief en efficiënt te kunnen samenwerken;

Gelet op artikel 1 Wet gemeenschappelijke regelingen;

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Begripsbepalingen

Artikel 1

1. in deze regeling wordt verstaan onder:
    a. Wgr: de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b. Regeling: deze gemeenschappelijke regeling;
c. Gemeente(n): een/de aan de regeling deelnemende gemeente(n);
d. GRS: het openbaar lichaam Sociaal;
e. Het bestuur van de GRS: ieder bevoegd orgaan van de GRS;
f. Gedeputeerde Staten: het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland;
g. Wsw: de Wet sociale werkvoorziening;
h. Wsw-werknemer: degene die ingevolge de Wsw een arbeidsovereenkomst heeft met de GRS;
i. Werkvoorziening: voorziening in aangepaste werkgelegenheid als bedoeld in de Wsw;
j. Wmo 2015: de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
k. Werknemer: degene die in een dienstbetrekking tot de GRS staat; hiertoe wordt tevens gerekend een arbeidscontractant naar burgerlijk recht;

2. Waar in de regeling artikelen van de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht of enige andere wet of wettelijke regeling van (overeenkomstige) toepassing worden verklaard, worden in die artikelen in de plaats van de gemeente, de raad, het college, de burgemeester en de secretaris, onderscheidenlijk gelezen de Regeling, het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur, de voorzitter en de secretaris van de Regeling.

Openbaar Lichaam

Artikel 2

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd: " Sociaal";
2. Het openbaar lichaam is rechtspersoon en is gevestigd in Dordrecht.

Doel en belangen

Artikel 3

1. De GRS heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze Regeling, bij te dragen aan de beleidsontwikkeling van de gemeenten op de gebieden van het sociaal domein en sociale werkvoorziening en uitvoering te geven aan het op deze gebieden vastgestelde beleid.
2. Ter verwezenlijking van de in het eerste lid genoemde doelstelling behartigt de GRS de gemeenschappelijke regionale belangen op de terreinen van sociaaleconomische versterking, sociaal domein en sociale werkvoorziening.

Grondslagen

Artikel 4

1. GRS vervult ten behoeve van de in artikel 3 genoemde doelstelling de taken:
   a. die bij deze Regeling aan de GRS zijn gedelegeerd;
   b. die bij deze Regeling aan de GRS zijn gemandateerd dan wel waarvoor volmacht of machtiging is verleend;
   c. die worden uitgevoerd in opdracht van één of enkele gemeenten.
2. De in het eerste lid onder c bedoelde taken worden niet uitgevoerd dan nadat de betreffende taken zijn vastgelegd in een tussen het Dagelijks Bestuur en het college van de betreffende gemeente(n) af te sluiten dienstverleningsovereenkomst en bij afzonderlijk besluit van het college of de colleges van de betreffende gemeente(n) de voor de uitvoering van die taken vereiste bevoegdheden zijn gedelegeerd of gemandateerd dan wel dan wanneer daarvoor volmacht of machtiging is verleend.
3. Naast de in het eerste lid bedoelde taken kan de GRS ook de uitvoering van taken ten behoeve van andere dan de in de aanhef genoemde gemeenten of het rijk, de provincie en andere publiekrechtelijke lichamen op zich nemen.

4. De uitvoering van de in het derde lid bedoelde taken kan plaatsvinden door middel van een daartoe tussen het betreffende overheids-/publiekrechtelijke lichaam en de GRS te sluiten overeenkomst en door middel van deelname door het betreffende overheids-/publiekrechtelijke lichaam aan de regeling voor die ta(a)k(en), onder door het Algemeen Bestuur te stellen voorwaarden.

Hoofdstuk 2: Taken

Taken

Artikel 5

1. Aan het bestuur van de GRS worden de volgende taken gedelegeerd en gemandateerd als bedoeld in artikel 4, eerste lid onder a en b:

Onderwerp	Bevoegdheden
Participatiewet	a. Het vaststellen van nadere regels wordt gedelegeerd aan het Algemeen Bestuur, met uitzondering van de nadere regels voor aanvullende inkomensondersteuning (paragraaf 4.1. van de Participatiewet). b. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de wet, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	a. Het vaststellen van nadere regels wordt gedelegeerd aan het Algemeen Bestuur; b. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de wet, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.
Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	a. Het vaststellen van nadere regels wordt gedelegeerd aan het Algemeen Bestuur; b. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de wet, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.
De Wmo 2015, voor zover dit de maatwerkvoorzieningen betreft, zoals nader aangeduid in de desbetreffende begripsbepaling van artikel 1.1.1 van de Wmo 2015, met inbegrip van de bevoegdheden genoemd in artikel 6.1 Wmo	a. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de in de eerste kolom genoemde artikelen, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn

2015 en met uitzondering van beschermd wonen en opvang.	toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.
Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen	a. Het vaststellen van nadere regels wordt gedelegeerd aan het Algemeen Bestuur; b. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de wet, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.
Wet kinderopvang, voor zover betrekking hebbend op de tegemoetkoming van de gemeente in de kosten van kinderopvang (hoofdstuk 1).	a. Het vaststellen van nadere regels wordt gedelegeerd aan het Algemeen Bestuur; b. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens het in de eerste kolom genoemde hoofdstuk, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	a. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de wet, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur met uitzondering van de uitvoering van preventie, nazorg en vroegsignalering. b. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden op het gebied van de taken preventie, nazorg en vroegsignalering, die bij of krachtens de wet, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gemandateerd aan het Dagelijks Bestuur.
Wet Sociale Werkvoorziening, voor zover betrekking hebbend op de in het vijfde lid genoemde taken	a. Het vaststellen van nadere regels wordt gedelegeerd aan het Algemeen Bestuur; b. Alle uitvoerende taken en bevoegdheden, die bij of krachtens de in de eerste kolom genoemde taken, alsmede de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, aan de colleges zijn toegekend, worden gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.
Algemene wet bestuursrecht	a. Het vaststellen van nadere regels wordt gedelegeerd aan het Algemeen Bestuur;

	b. De uitvoering van titel 4.2 Awb wordt gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur
Beschermd wonen en opvang	De uitvoeringstaken waartoe door de gemeente Dordrecht specifiek opdracht is gegeven worden gemandateerd aan het Dagelijks Bestuur.
Wet op de lijkbezorging	De uitvoering van de artikelen 21 en 22 en het verlenen van toestemming voor het verrichten van sectie op het lichaam van een overledene op grond van artikel 72, tweede lid van de Wet op de lijkbezorging worden gemandateerd aan het Dagelijks Bestuur.
Burgerlijk Wetboek	De bevoegdheid tot het indienen van een verzoek tot instelling van een bewind wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden op grond van artikel 1:432 BW respectievelijk tot het verlengen of opheffen van een ingesteld bewind op grond van artikel 1:449 BW wordt gemandateerd aan het Dagelijks Bestuur.

2. Conform artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht kunnen zowel het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur van de regeling beleidsregels vaststellen met betrekking tot de aan hen gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden.
3. De Gemeenten kunnen in de door hen vast te stellen verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften beleidsinhoudelijke verschillen opnemen die aansluiten op de lokale wensen en behoeften. De eventuele meer- of minderkosten in de uitvoering worden via een uitvoeringstoets door de GRS in beeld gebracht en verrekend met de betreffende gemeente(n).
4. De Gemeenten kunnen aan het Algemeen Bestuur en aan het Dagelijks Bestuur opdragen om in de op grond van het eerste lid vast te stellen nadere regels en beleidsregels beleidsinhoudelijke verschillen op te nemen die aansluiten op de lokale wensen en behoeften. De eventuele meer- of minderkosten in de uitvoering worden via een uitvoeringstoets door de GRS in beeld gebracht en verrekend met de betreffende gemeente(n).
5. Naast de in lid 1 en 2 genoemde gedelegeerde en gemandateerde taken heeft het bestuur van de GRS de volgende taken:
   Sociaal
   a. Het, in co-creatie met de Gemeenten, voorbereiden van een door de lokale raden vast te stellen regionale visie sociaal beleid;
   b. Het, in co-creatie met de Gemeenten, voorbereiden van door de lokale raden vast te stellen verordeningen en beleidsplannen;
   c. Het, in co-creatie met de Gemeenten, voorbereiden van door de colleges vast te stellen nadere regels,

   voor zover deze betrekking hebben op de in het eerste lid genoemde taken.

   Sociale werkvoorziening (Wsw)
   Het in samenhang met de Participatiewet (doen) uitvoeren van de Wsw, aangepaste arbeid en daarmee verband houdende vraagstukken (artikel 1, tweede lid Wsw) op de volgende terreinen:
   a. Het met de gemeenschappelijke regeling sociale werkvoorziening Drechtwerk ontwikkelen van beleid en het stellen van kaders op het gebied van het (doen) verschaffen van arbeid onder

aangepaste omstandigheden aan mensen die op 1 januari 2015 een sw-indicatie en een dienstbetrekking bij de GR Drechtwerk hadden;
   b. Het in relatie tot het gestelde onder a overdragen van de daartoe verkregen Rijksmiddelen Wsw aan de gemeenschappelijke regeling sociale werkvoorziening Drechtwerk;
   c. Het organiseren van cliëntenparticipatie sociale werkvoorziening;
   d. Het uitvoeren van al die werkzaamheden en activiteiten die dienstbaar zijn aan en voortvloeien uit de onder a tot en met c genoemde taken.
6. De gemeente Hardinxveld-Giessendam neemt niet deel aan de in het vijfde lid, onder het kopje "Sociale werkvoorziening (Wsw)" genoemde taken. Indien zij alsnog deel wil gaan nemen aan deze taken dient zij dit tijdig bij het algemeen bestuur kenbaar te maken. Aan de deelname kunnen door het algemeen bestuur voorwaarden worden verbonden.

Arbitragecommissie

Artikel 6

1. Indien de Gemeente die de beleidsinhoudelijke verschillen als bedoeld in artikel 5, derde en vierde lid, wenst op te (laten) nemen niet instemt met de uitkomsten van de uitvoeringstoets, kan de betreffende Gemeente aan het Algemeen Bestuur vragen een onafhankelijke arbitragecommissie in te stellen.
2. De commissie wordt ad hoc ingesteld per aanvraag.
3. Zowel het Algemeen Bestuur als de Gemeente die om de instelling van een arbitragecommissie verzoekt, wijzen één onafhankelijk lid aan. Beide aldus aangewezen leden van de arbitragecommissie wijzen samen een derde lid aan.
4. Het Algemeen Bestuur en de betreffende Gemeente formuleren gezamenlijk de opdracht voor de arbitragecommissie.
5. De kosten van deze procedure zijn voor de partij die de arbitrage heeft aangevraagd.
6. De uitspraak van de commissie is bindend.

Hoofdstuk 3: Algemeen Bestuur

Samenstelling van het Algemeen Bestuur

Artikel 7

1. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 8 leden, met inbegrip van de voorzitter. De leden worden door de colleges van de Gemeenten uit hun midden aangewezen, waarbij elk college 1 lid aanwijst, met dien verstande dat het college van Dordrecht 2 leden aanwijst.
2. De colleges kunnen een plaatsvervangend lid aanwijzen. Het plaatsvervangend lid neemt de plaats in van een lid bij diens incidentele afwezigheid en bij afwezigheid voor langere tijd, in het Algemeen Bestuur.
3. De zittingsperiode van de leden van het Algemeen Bestuur is gelijk aan die van de collegeleden van de Gemeenten.
4. De leden van het Algemeen Bestuur en hun plaatsvervangers ontvangen geen vergoeding en/of tegemoetkoming in de kosten voor hun werkzaamheden.

Aanwijzing van collegeleden voor het Algemeen Bestuur

Artikel 8

1. De leden van het Algemeen Bestuur worden door hun college aangewezen in de eerste collegevergadering na de verkiezingen.

2. Indien tussentijds een vacature ontstaat onder de leden van het Algemeen Bestuur, wordt diens plaats waargenomen door het plaatsvervangend lid en draagt het betreffende college zo snel mogelijk zorg voor de benoeming van een nieuw lid.

Bevoegdheden van het Algemeen Bestuur

Artikel 9

Het Algemeen Bestuur geeft invulling en uitvoering aan de in artikel 5 aan hem toegekende taken en maakt daartoe, naast de in de Wgr toegekende bevoegdheden, gebruik van de volgende bevoegdheden:

a. Het nemen van besluiten op grond van de gedelegeerde en gemandateerde taken;
b. Het vaststellen van nadere regels en beleidsregels, voor zover het de in artikel 5 aan het Algemeen Bestuur gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden betreft;
c. Het participeren in organisaties, allianties, regionale –, bovenregionale –, landelijke – en Europese netwerken;
d. Het maken van afspraken met het Rijk, Provincies, andere overheidsorganen en ketenpartners;
e. Het aangaan van overeenkomsten en convenanten;
f. Het verlenen van een uitsluitend recht in de zin van artikel 2.24 van de Aanbestedingswet 2012;
g. Het reageren op rijks- en provinciale nota's en plannen die betrekking hebben op de belangen die de GRS behartigt en die voor de regio Drechtsteden van belang zijn;
h. Het oprichten van en deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang,

een en ander voor zover de toepassing van de onder a tot en met h genoemde bevoegdheden bijdraagt aan het behartigen van de belangen als genoemd in artikel 3, tweede lid en past binnen de aan het bestuur van de GRS gedelegeerde en gemandateerde taken als genoemd in artikel 5.

Reglement van orde

Artikel 10

Het Algemeen Bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast.

Beraadslaging en stemming

Artikel 11

1. De stemverhoudingen die voor de besluitvorming in het Algemeen Bestuur worden gehanteerd, worden vastgesteld op basis van het inwoneraantal van de Gemeenten volgens de CBS-gegevens van 1 januari van het jaar waarin gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden en gelden voor de volledige periode tussen twee gemeenteraadsverkiezingen.
2. In afwijking op het eerste lid geldt voor de periode tot de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen na die van 2022 de stemverhouding zoals weergegeven in de onderstaande tabel:

Stemverhoudingen

Gemeenten	Inwoneraantal per 1-1-2020, CBS	Percentage	Stemmen
Alblasserdam	20.165	6,93%	7

Dordrecht	119.284	40,99%	41 (2 x 20,5)
Hardinxveld Giessendam	18.295	6,29%	6
Hendrik Ido Ambacht	31.202	10,72%	11
Papendrecht	32.137	11,04%	11
Sliedrecht	25.220	8,67%	9
Zwijndrecht	44.737	15,37%	15
TOTAAL	291040	100%	100 (meerderheid 51)

3. De qua inwoneraantal grootste Gemeente heeft nooit meer dan 49% van de stemmen in het Algemeen Bestuur. Indien de grootste Gemeente op basis van het inwoneraantal recht zou hebben op meer dan 49% van de stemmen, wordt het percentage bepaald op 49 en wordt het meerdere naar verhouding verdeeld over de overige Gemeenten.
4. Aanvullend op de stemverhouding als bedoeld in het eerste en tweede lid geldt dat voor de besluitvorming over de begroting, begrotingswijzigingen en (wijzigingen van) de Bijdrageverordening een gekwalificeerde meerderheid nodig is, waarbij, aanvullend op een meerderheid van stemmen, minimaal 3 gemeenten voor een voorstel moeten stemmen voor het aannemen daarvan.

Hoofdstuk 4: Het Dagelijks Bestuur

Samenstelling

Artikel 12

1. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden, de voorzitter inbegrepen, die door het Algemeen Bestuur uit hun midden worden aangewezen. Per gemeente kan slechts één lid van het Algemeen Bestuur worden benoemd als lid van het Dagelijks Bestuur.
2. Met betrekking tot de leden van het Dagelijks Bestuur zijn de artikelen 40, 41, 46 en 47 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
3. De leden van het Dagelijks Bestuur treden als lid van het bestuur af in de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur waarin de leden van het Dagelijks Bestuur worden aangewezen. Zij zijn direct weer herkiesbaar.
4. De portefeuille van aftredende leden van het Dagelijks Bestuur wordt overgenomen door hun plaatsvervanger of, bij gebreke aan een plaatsvervanger, verdeeld onder de overige leden van het Dagelijks Bestuur tot aan het moment dat hun opvolger is aangewezen.
5. Degene die tussentijds ophoudt lid van het Algemeen Bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het Dagelijks Bestuur te zijn.
6. Indien tussentijds een plaats in het Dagelijks Bestuur beschikbaar komt, wijst het Algemeen Bestuur zo spoedig mogelijk een nieuw lid aan.
7. Een lid van het Dagelijks Bestuur wordt, in geval van langdurige afwezigheid, vervangen door zijn plaatsvervanger in het Algemeen Bestuur. Deze tijdelijke vervanging kan ook plaats hebben indien een lid van het Dagelijks Bestuur het voorzitterschap waarneemt.

Werkwijze

Artikel 13

1. Het Dagelijks Bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of een van de andere leden dit nodig oordeelt.
2. De artikelen 57 tot en met 59 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Elk lid van het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering één stem. Het Dagelijks Bestuur beslist bij meerderheid van stemmen. In afwijking van het gestelde in artikel 56 Gemeentewet worden besluiten waarover stemming moet plaatsvinden of waarvoor stemming wordt gevraagd, alleen genomen in vergaderingen waarin alle leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.
4. Het Dagelijks Bestuur verdeelt de portefeuilles binnen zijn bestuur.

Bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur

Artikel 14

1. Onverminderd het gestelde in artikel 5 is het Dagelijks Bestuur bevoegd:
   a. Het dagelijks bestuur van de Regeling te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de Gemeentewet het Algemeen Bestuur of de voorzitter hiermee is belast;
   b. Beslissingen van het Algemeen Bestuur voor te bereiden en uit te voeren;
2. Het Dagelijks Bestuur is voor alle aan de GRS gedelegeerde, gemandateerde en opgedragen taken bevoegd tot:
   a. Het vaststellen van uitvoeringsregels, voor zover het de in artikel 5 aan het Dagelijks Bestuur gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden betreft;
   b. Het nemen van besluiten als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht;
   c. het verlenen en vaststellen van subsidies;
   d. Het in behandeling nemen en afdoen van verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur en daarvoor in de plaats tredende wetgeving;
   e. Het in behandeling nemen en afdoen van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht;
   f. Het in behandeling nemen en afdoen van verzoeken van betrokkenen als bedoeld in Hoofdstuk III van de Algemene verordening gegevensbescherming;
   g. Het vertegenwoordigen van de regio Drechtsteden in overlegsituaties;
   h. Het organiseren van overleg en het uitbrengen van advies.
   i. Het procederen in kort geding en tot voeging in strafzaken als bedoeld in artikel 51a van het Wetboek van Strafvordering, tenzij het Algemeen Bestuur daaromtrent in voorkomende gevallen een beslissing heeft genomen;
   j. Indien ingevolge wettelijk voorschrift aan de GRS of aan het bestuur van de GRS hetzij een recht van beroep hetzij een recht bezwaar te maken toekomt, om spoedshalve beroep in te stellen of bezwaar te maken alsmede, voor zover de voorschriften dat toelaten, om schorsing van het aangevochten besluit of om voorlopige voorziening ter zake te verzoeken.
3. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd tot het doen van aangifte van alle strafbare feiten waarvan het kennis heeft genomen.

Reglement van orde

Artikel 15

Het Dagelijks Bestuur stelt voor zijn vergadering een reglement van orde vast. Het reglement van orde wordt ter kennis van het Algemeen Bestuur gebracht.

Hoofdstuk 5: De voorzitter

Benoeming en positie

Artikel 16

1. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter worden door het Algemeen Bestuur uit zijn midden aangewezen, waarbij de voorzitter wordt aangewezen uit een van beide leden die door het college van Dordrecht zijn benoemd.
2. De voorzitter van het Algemeen Bestuur is tevens voorzitter van het Dagelijks Bestuur.
3. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter worden zij vervangen door een lid, door en uit het Algemeen Bestuur aan te wijzen.

Hoofdstuk 6: Betrekken van raden, ingezetenen en belanghebbenden

Gemeenschappelijke raadscommissie

Artikel 17

1. Het Algemeen Bestuur stelt op voorstel van de raden van de Gemeenten een commissie in als bedoeld in artikel 24a van de Wgr.
2. De commissie stelt voor haar vergaderingen een reglement van orde vast.

Participatie

Artikel 18

1. Het Algemeen Bestuur stelt regels over de wijze waarop de ingezetenen van de Gemeenten en de belanghebbenden bij de voorbereiding van beleid en bij de evaluatie daarvan worden betrokken.
2. Het Dagelijks Bestuur betrekt, ter voorbereiding van de besluitvorming in het Algemeen Bestuur, ingezetenen van de Gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding van beleid op de wijze zoals voorgeschreven in de door de regeling uit voeren wetten als bedoeld in artikel 5 en overeenkomstig de door het Algemeen Bestuur op grond van het eerste lid gestelde regels.
3. Het Dagelijks Bestuur betrekt, ter voorbereiding van de besluitvorming door het Algemeen Bestuur, ingezetenen van de Gemeenten en belanghebbenden bij de evaluatie van de uitvoering van de in het tweede lid bedoelde onderwerpen overeenkomstig de door het Algemeen Bestuur op grond van het eerste lid gestelde regels.

Hoofdstuk 7: Verantwoording

Verantwoording Dagelijks Bestuur

Artikel 19

1. Het Dagelijks Bestuur geeft, samen dan wel ieder lid afzonderlijk, gevraagd en ongevraagd aan het Algemeen Bestuur alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het Dagelijks Bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig zijn.
2. Het Dagelijks Bestuur is, samen en ieder lid afzonderlijk, aan het Algemeen Bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.

3. Een lid van het Dagelijks Bestuur kan door het Algemeen Bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het Algemeen Bestuur niet meer bezit. In dit geval zijn de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
4. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Verantwoording Algemeen Bestuur

Artikel 20

1. Het Algemeen Bestuur geeft aan de raden van de deelnemende Gemeenten gevraagd dan wel ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het Algemeen Bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.
2. Het Algemeen Bestuur stelt regels over de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde inlichtingen worden verstrekt.
3. Een lid van het Algemeen Bestuur geeft aan het college die hem heeft aangewezen alle inlichtingen die door het college, of één of meer leden daarvan, worden gevraagd,.
4. Een lid van het Algemeen Bestuur is aan het college dat hem heeft aangewezen, verantwoording verschuldigd voor het door hem in het Algemeen Bestuur gevoerde beleid.
5. De benoeming van een lid van het Algemeen Bestuur kan door het college dat hem heeft benoemd worden ingetrokken, indien dit lid het vertrouwen van dat college niet meer bezit.

Gemeenschappelijke auditcommissie

Artikel 21

1. Het Algemeen Bestuur kan een Auditcommissie instellen als bedoeld in artikel 84 Gemeentewet.
2. De commissie stelt voor haar vergaderingen een reglement van orde vast.

Hoofdstuk 8: Secretaris en organisatie

De taken van de secretaris/algemeen directeur

Artikel 22

1. De secretaris/algemeen directeur wordt benoemd door het Dagelijks Bestuur.
2. De secretaris/algemeen directeur staat het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur, de voorzitter en de door het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur ingestelde commissies bij de uitoefening van hun taak terzijde.
3. De stukken die van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur uitgaan, worden door de secretaris/algemeen directeur meeondertekend.
4. De secretaris/algemeen directeur is verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van de bestuurlijke besluitvorming van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor zover het zijn taken betreft.
5. De secretaris/algemeen directeur geeft leiding aan de organisatie en is eindverantwoordelijk voor de organisatieontwikkeling, innovatie en de bedrijfsvoering van de regeling.
6. De secretaris/algemeen directeur is de bestuurder als bedoeld in de Wet op de ondernemingsraden.

Formatie, organisatie en rechtspositie

Artikel 23

1. De omvang van de organisatie van de GRS wordt vastgesteld door het Dagelijks Bestuur, binnen de door het Algemeen Bestuur goedgekeurde begroting.
2. De rechtspositie en bezoldiging van de secretaris/algemeen directeur en de werknemers worden door of namens de Algemeen Bestuur vastgesteld.

Hoofdstuk 9: Financiën

Algemeen

Artikel 24

1. De Gemeenten dragen er zorg voor dat GRS te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
2. Onverminderd het gestelde in het eerste lid garanderen de Gemeenten jegens iedere geldgever de nakoming van de huidige en toekomstige verplichtingen die de publieke rechtspersoon te eniger tijd jegens die geldgever heeft.
3. Indien een der Gemeenten op grond van een in het eerste of tweede lid bedoelde borgstelling en/of garantie wordt aangesproken door een geldgever zijn de Gemeenten jegens elkaar verplicht bij te dragen in de schuld waarvoor de eerstbedoelde Gemeente wordt aangesproken.
4. De interne verhaals-afspraken hierop betrekking hebbend, regarderen de geldgever niet.

Financiële administratie

Artikel 25

1. Het Algemeen Bestuur stelt bij verordening regels vast over de uitgangspunten voor het financiële beleid.
2. Op de in het eerste lid bedoelde verordening is artikel 212 van de Gemeentewet van toepassing.
3. Het Algemeen Bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie.
4. Het Dagelijks Bestuur zendt de concepttekst van de verordeningen als bedoeld in dit artikel door tussenkomst van de colleges aan de raden van de Gemeenten met het verzoek om binnen een periode van 3 maanden na de toezending het gevoelen van de Gemeente ten aanzien van de concepttekst ter kennis van het Dagelijks Bestuur te brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt de reacties van de Gemeenten bij het voorstel aan het Algemeen Bestuur tot vaststelling van de regeling, vergezeld van een inhoudelijke reactie op de reacties van de Gemeenten.

De rekenkamer(functie)

Artikel 26

Het Algemeen Bestuur beraadslaagt en spreekt zich uit over onderzoeken die door de rekenkamers of rekenkamercommissies van de deelnemende Gemeenten over de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van facetten van het door hem en door het Dagelijks Bestuur in het kader van de samenwerking gevoerde bestuur, individueel en/of gezamenlijk, zijn verricht.

De begroting

Artikel 27

1. Het Dagelijks Bestuur zendt de ontwerpbegroting uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van toezending aan het Algemeen Bestuur toe aan de raden van de Gemeenten. De ontwerpbegroting wordt gelijktijdig toegezonden aan de leden van het Algemeen Bestuur.
2. De raden van de Gemeenten kunnen het Dagelijks Bestuur van hun gevoelen omtrent de ontwerpbegroting doen blijken. Het Dagelijks Bestuur voegt de ontvangen commentaren, waarin dit gevoelen is vervat, voor zover deze ten minste een week voor de voorgenomen datum van toezending aan het Algemeen Bestuur zijn ontvangen, bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.
3. De vastgestelde begroting wordt vóór de in de Wgr genoemde datum met alle bijbehorende bescheiden aan Gedeputeerde Staten toegezonden. Van de vaststelling doet het Dagelijks Bestuur mededeling aan de raden van de Gemeenten.

Bijdrageverordening

Artikel 28

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage iedere deelnemer verschuldigd is voor de uitvoering van de taken van het openbaar lichaam.
2. De kosten die het openbaar lichaam aan de deelnemers toerekent zijn gebaseerd op een financieel verdeelprincipe en een verdeelsleutel. Bij het opstellen van het verdeelprincipe en de verdeelsleutel geldt als uitgangspunt dat de financiële gevolgen uitsluitend worden gedragen door de Gemeenten die de betreffende taken hebben overgedragen.
3. De financiële verdeelprincipes- en sleutels als bedoeld in het tweede lid worden op voorstel van het Dagelijks Bestuur vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Alvorens het Algemeen Bestuur overgaat tot het vaststellen van de principes, zendt het Dagelijks Bestuur, drie maanden voordat het ontwerp van de principes aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, het ontwerp toe aan de raden van de Gemeenten. De raden van de Gemeenten kunnen gedurende genoemde drie maanden hun zienswijze over het ontwerp van de financiële verdeelprincipes bij het Dagelijks Bestuur naar voren brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijzen zijn vervat bij het ontwerp van het financiële verdeelprincipes en sleutels, zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.
4. De uitkomst van de financiële verdeelprincipes- en sleutels als bedoeld in het tweede lid worden op voorstel van het Dagelijks Bestuur vastgesteld door het Algemeen Bestuur, jaarlijks in de begroting.
5. De Gemeenten betalen de in het eerste lid bedoelde totale bijdrage bij wijze van voorschot. Het Dagelijks Bestuur stelt de frequentie van betaling vast, waarbij geldt dat de totale bijdrage in ten minste 2 halfjaarlijkse termijnen wordt betaald.
6. Na vaststelling van de begroting zendt het Dagelijks Bestuur de begroting aan de raden van de Gemeenten, die ervoor zorgen dat het in deze begroting voor de betreffende Gemeente als bijdrage in de kosten van de GRS geraamde bedrag, in de gemeentebegroting wordt opgenomen.
7. De relevante bepalingen uit dit hoofdstuk zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op wijzigingen van de begroting.

Weigering opname in begroting

Artikel 29

Wanneer aan het Algemeen Bestuur blijkt, dat de raad van een Gemeente niet voldoet of zal voldoen aan het gestelde in artikel 28, zesde lid van deze regeling, verzoekt het Algemeen Bestuur aan Gedeputeerde Staten om over te gaan tot toepassing van artikel 194 van de Gemeentewet.

De jaarrekening

Artikel 30

1. Van de inkomsten en uitgaven van de GRS over het afgelopen jaar wordt door het Dagelijks Bestuur verantwoording afgelegd aan het Algemeen Bestuur onder overlegging van de jaarrekening met de daarbij behorende bescheiden.
2. Het Dagelijks Bestuur biedt de in het eerste lid bedoelde jaarrekening, met toevoeging van een jaarverslag als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet alsmede met toevoeging van hetgeen het Dagelijks Bestuur voor zijn verantwoording dienstig acht, ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur aan.
3. Het Dagelijks Bestuur zendt de ontwerp-jaarrekening uiterlijk op de in de Wgr genoemde datum toe aan de raden van de Gemeenten.

Onderzoek en vaststelling

Artikel 31

1. De jaarrekening wordt vóór de in de Wgr genoemde datum met alle bijbehorende bescheiden aan Gedeputeerde Staten toegezonden. Van de vaststelling doet het Dagelijks Bestuur mededeling aan de raden van de Gemeenten.
2. De vaststelling van de jaarrekening strekt het Dagelijks Bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ten aanzien van het daarin verwoorde financieel beheer.

Bijdrage per gemeente

Artikel 32

1. In de jaarrekening worden de door elk van de Gemeenten over het betreffende kalenderjaar werkelijk verschuldigde bedragen opgenomen.
2. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 28, vijfde lid betaalde voorschot en de werkelijk verschuldigde bedragen vindt plaats onmiddellijk na kennisgeving aan de Gemeenten van de vaststelling van de jaarrekening.

Weigering verrekening

Artikel 33

Wanneer aan het Algemeen Bestuur blijkt, dat een gemeenteraad van een Gemeente niet voldoet of zal voldoen aan het gestelde in artikel 32, tweede lid, van deze regeling, verzoekt het Algemeen Bestuur aan Gedeputeerde Staten om over te gaan tot toepassing van artikel 195 van de Gemeentewet.

Hoofdstuk 10: Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Toetreding

Artikel 34

1. Ten behoeve van de uitvoering van specifiek opgedragen taken als bedoeld in artikel 5, kunnen ook andere dan de in de aanhef genoemde gemeenten alsmede andere publiekrechtelijke lichamen toetreden tot deze regeling. Het Dagelijks Bestuur zendt in dat geval een verzoek tot toetreding van een andere gemeente of publiekrechtelijk lichaam tot deze regeling aan de colleges van de Gemeenten.
2. Toetreding tot de regeling kan plaatsvinden bij daartoe strekkende besluiten van de colleges van de Gemeenten, met inbegrip van het college van de toetredende gemeente, na verkregen toestemming van de raden conform artikel 1 Wgr.

3. Het Algemeen Bestuur regelt de gevolgen van de toetreding en kan aan die toetreding voorwaarden verbinden.
4. De toetreding gaat in op de in het toetredingsbesluit genoemde datum.
5. Terstond na de toetreding worden door het college van de toetredende gemeente of door het algemeen bestuur van het publiekrechtelijk lichaam de leden van het Algemeen Bestuur aangewezen. Behoudens eerdere beëindiging van het lidmaatschap treden de benoemde leden af op het tijdstip waarop de dan zitting hebbende leden van het Algemeen Bestuur aftreden.

Uittreding

Artikel 35

1. Een college kan uit de Regeling treden door een daartoe strekkend besluit van het betreffende college en na verkregen toestemming van de betreffende raad.
2. Een college zendt het besluit tot uittreding aan het Algemeen Bestuur. De procedure vangt aan de dag nadat het Algemeen Bestuur het besluit heeft ontvangen.
3. Tenzij het Algemeen Bestuur een kortere termijn bepaalt, kan de uittreding niet eerder plaatsvinden dan tegen 31 december van het tweede kalenderjaar volgend op de datum van de in het tweede lid bedoelde ontvangstdatum.
4. Het Dagelijks Bestuur zendt een besluit tot uittreding van een college aan de colleges van de overige Gemeenten.
5. De colleges van de overige Gemeenten kunnen gedurende een periode van 3 maanden na de toezending als bedoeld in het vorige lid een zienswijze toezenden aan het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur betrekt de zienswijzen bij het opstellen van het plan zoals bedoeld in artikel 37.

Niet langer afnemen van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden

1. Artikel 36

1. Een college kan besluiten vanaf een bepaalde datum niet langer een deel van de diensten, taken en bevoegdheden af te nemen c.q. bepaalde diensten, taken of bevoegdheden niet langer te delegeren of mandateren aan het openbaar lichaam.
2. Op het besluit, bedoeld in het eerste lid, zijn de artikelen 37 tot en met 40 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat:
   a. de inzet van een onafhankelijk extern deskundige zoals omschreven in artikel 38 nader te bepalen is door het Algemeen Bestuur.
   b. de termijnen in artikel 39, lid 1 en 2 nader te bepalen zijn door het Algemeen Bestuur.
3. Een college zendt het besluit tot het niet langer afnemen van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden of het intrekken van een delegatie c.q. mandatering aan het Algemeen Bestuur. De procedure vangt aan de dag nadat het Algemeen Bestuur het besluit heeft ontvangen.
4. Tenzij het Algemeen Bestuur een kortere termijn bepaalt, kan het niet langer afnemen van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden of het intrekken van een delegatie c.q. mandatering niet eerder plaatsvinden dan tegen 31 december van het eerste kalenderjaar volgend op de datum van de in het derde lid bedoelde ontvangstdatum.
5. Het Dagelijks Bestuur zendt een besluit tot het niet langer afnemen van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden of het intrekken van een delegatie c.q. mandatering van een college ter informatie aan de colleges van de overige Gemeenten.
6. In het geval een deel van de diensten, taken en bevoegdheden door alle colleges die de betreffende diensten, taken en bevoegdheden afnemen respectievelijk hebben gedelegeerd of gemandateerd, met ingang van dezelfde datum niet langer worden afgenomen c.q. niet langer worden gedelegeerd of gemandateerd, stellen de colleges met elkaar een plan op waarin alle aspecten en gevolgen daarvan worden geregeld, zodat er geen sprake is van achterblijvende kosten en achterblijvend personeel. In dit plan wordt ook de ingangsdatum bepaald.

Uittredingsplan

Artikel 37

1. Het Algemeen Bestuur stelt een uittredingsplan vast. Het uittredingsplan regelt de gevolgen van de uittreding.
2. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële -, juridische -, personele - en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.
3. Het uittredingsplan bepaalt de systematiek voor berekening van de financiële gevolgen van de uittreding.
4. De voorlopige respectievelijk de definitieve uittreedsom bestaat uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten en de waarde van de formatie die de uittredende Gemeente overneemt, als bedoeld in artikel 40, lid 1.
5. Onder frictiekosten worden verstaan alle incidentele kosten te maken door het openbaar lichaam die het directe gevolg van de beslissing tot uittreding van een deelnemer zijn.
6. Onder desintegratiekosten worden verstaan alle kosten direct dan wel toekomstig, te maken dan wel te dragen door het openbaar lichaam die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de uittreding.
7. Het openbaar lichaam brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten en de waarde van de formatie die de uittredende Gemeente overneemt, als bedoeld in artikel 40, lid 1, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom.
8. Kosten die de uittredende deelnemer maakt ter voorbereiding op of als gevolg van de beslissing tot uittreding komen voor rekening van de deelnemer.
9. De in het derde lid bedoelde systematiek wordt gebaseerd op:
   a. Relevante regelgeving;
   b. Relevante jurisprudentie;
   c. Feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van de daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.
10. Het openbaar lichaam alsmede de uittredende deelnemer is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande behoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het algemeen bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.
11. Bij de berekening van de kosten voor uittreding zoals bedoeld in het vierde lid wordt een door de externe deskundige nader te bepalen risico-opslag toegepast om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen.
12. Het uittredingsplan bevat een voorlopige berekening van de financiële gevolgen van de uittreding te betalen door de uittredende deelnemer, hierna te noemen de voorlopige uittreedsom.

Externe deskundige

Artikel 38

1. Met het oog op het bepalen van de inhoud van het uittredingsplan wijst het Algemeen Bestuur een onafhankelijke externe deskundige aan die in opdracht van het Algemeen Bestuur het concept-uittredingsplan voorbereidt. De onafhankelijke deskundige kan, in overleg met het Algemeen Bestuur, voor specifieke onderdelen van het Uittredingsplan andere deskundigen inschakelen.
2. De kosten voor het inschakelen van de onafhankelijke externe deskundige en overige ingeschakelde deskundigen vallen onder de frictiekosten als bedoeld in artikel 37, lid 5.

3. Het Algemeen Bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en het Dagelijks Bestuur. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het Algemeen Bestuur de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van meerderheid van stemmen in het Algemeen Bestuur.

Uittreedsom

Artikel 39

1. Ten minste 12 maanden voorafgaand aan het moment van uittreding stelt het Algemeen Bestuur het uittredingsplan en de voorlopige uittreedsom vast. Het Algemeen Bestuur baseert de berekening van de voorlopige uittreedsom op de systematiek als bedoeld in artikel 37, derde lid en op de jaarrekening van het openbaar lichaam over het meest recent verstreken begrotingsjaar.
2. Uiterlijk 6 maanden na het moment van uittreding stelt het Algemeen Bestuur de definitieve uittreedsom vast. Het Algemeen Bestuur baseert de berekening van de definitieve uittreedsom op de systematiek als bedoeld in artikel 37, derde lid en op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding.
3. Bij de voorbereiding van het concept uittredingsplan biedt het Algemeen Bestuur de uittredende deelnemer de keuze tussen een betaling van de uittreedsom in een aantal termijnen of voor betaling van de uittreedsom in een keer. In het uittredingsplan bepaalt het Algemeen Bestuur conform de voorkeur van de uittredende deelnemer of de uittredende deelnemers de uittreedsom in een daarbij te bepalen aantal termijnen of in een keer dient te betalen. Als de uittredende deelnemer kiest voor betaling in termijnen kan het Algemeen Bestuur een rentevergoeding in rekening brengen.

Verplichtingen uittreder

Artikel 40

1. De uittredende deelnemer is gehouden zich in te spannen om de formatie van het openbaar lichaam die als gevolg van de uittreding boventallig is geworden met behoud van arbeidsvoorwaarden in dienst te nemen of anderszins in stand te doen houden. De waarde van de formatie die de uittredende deelnemer overneemt van het openbaar lichaam wordt gekapitaliseerd en in mindering gebracht op de uittreedsom.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op alle andere verplichtingen van het openbaar lichaam die als gevolg van de uittreding overtollig zijn geworden dan wel verminderd of beëindigd dienen te worden.

Wijziging

Artikel 41

1. Wijziging van de Regeling kan plaatsvinden bij daartoe strekkende eensluidende besluiten van de colleges van alle Gemeenten en dagelijks besturen van alle deelnemende publiekrechtelijke lichamen, na verkregen toestemming van de raden conform artikel 1 Wgr. Indien een of meerdere van de colleges van de Gemeenten of dagelijks besturen van de deelnemende publiekrechtelijke lichamen een of meer veranderingen aanbrengt in de in het wijzigingsbesluit geformuleerde wijzigingen, gelden uitsluitend de eensluidend vastgestelde wijzigingen.
2. Zowel het Algemeen Bestuur, als de colleges van de deelnemers aan deze regeling kunnen voorstellen doen tot wijziging van de Regeling. Onverminderd het gestelde in de eerste volzin worden in beginsel voorstellen tot wijziging van de Regeling door het college van Burgemeester en Wethouders van Dordrecht aan de overige besturen voorgelegd, tenzij er in een specifiek geval een concrete aanleiding is om het voorstel door een ander bestuursorgaan aan de overige bestuursorganen te laten voorleggen.
3. Een besluit tot wijziging dat conform het gestelde in het eerste lid tot stand is gekomen, treedt in werking op de in het wijzigingsbesluit genoemde datum.

Opheffing

Artikel 42

1. De Regeling kan worden opgeheven bij daartoe strekkende eensluidende besluiten van de colleges van alle Gemeenten en dagelijks besturen van de alle deelnemende publiekrechtelijke lichamen.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid kan niet worden genomen dan nadat het Algemeen Bestuur daarover is gehoord.
3. De opheffing gaat in op de in het opheffingsbesluit genoemde datum.
4. In geval van opheffing van de regeling stelt het Algemeen Bestuur ter regeling van de financiële en andere gevolgen van de opheffing een liquidatieplan vast, gehoord het Dagelijks Bestuur, de colleges van de Gemeenten en dagelijks besturen van de deelnemende publiekrechtelijke lichamen. Hierbij kan van bepalingen van deze Regeling worden afgeweken.
5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemers alle rechten en verplichtingen van het openbaar lichaam over de deelnemers te verdelen op een in het plan te bepalen wijze.
6. Het liquidatieplan voorziet in ieder geval ook in de financiële en overige gevolgen die de opheffing voor het personeel heeft. Het plan bevat een personeelsplan als bedoeld in artikel 108 van de Wgr.
7. Het Dagelijks Bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie conform het liquidatieplan.
8. Zo nodig blijven de bestuursorganen en commissies van de GRS ook na het tijdstip van opheffen in functie totdat de liquidatie is beëindigd.
9. Alle rechten en verplichtingen van de Regeling die resteren na uitvoering van het liquidatieplan gaan bij vereffening over naar de deelnemers, naar evenredigheid van de grootte van hun bijdrage aan de Regeling in het jaar voorafgaande aan de opheffing.

Hoofdstuk 11: Slotbepalingen

Geschillen

Artikel 43

1. Onverminderd het gestelde in artikel 28 van de Wgr worden geschillen over de toepassing van de Regeling, in de ruimste zin van het woord, daaronder begrepen de wijze waarop lokaal invulling wordt gegeven aan vastgesteld regionaal beleid, onderworpen aan een niet-bindend deskundigenadvies.
2. Voordat wordt overgegaan tot het vragen van het in het eerste lid bedoelde deskundigenadvies, wordt het geschil besproken tussen een afvaardiging van het Dagelijks Bestuur en een afvaardiging van het college van de Gemeente of het dagelijks bestuur van het publiekrechtelijk lichaam waarmee het geschil bestaat.
3. Indien het in het tweede lid bedoelde overleg niet tot een oplossing leidt benoemen het Dagelijks Bestuur en het college van de betreffende Gemeente respectievelijk het dagelijks bestuur van het betreffende publiekrechtelijk lichaam elk een onafhankelijke deskundige. Beide deskundigen benoemen een derde deskundige, die tevens als voorzitter van de adviescommissie optreedt. Het Dagelijks Bestuur treedt mede namens de betreffende Gemeente respectievelijk het publiekrechtelijk lichaam, op als opdrachtgever van de commissie. In de opdracht wordt ten minste het probleem geschetst, worden de te beantwoorden vragen geformuleerd en wordt de termijn genoemd waarbinnen de commissie haar advies dient uit te brengen.
4. De in het derde lid bedoelde commissie regelt zelf de wijze waarop zij haar advies tot stand brengt. Het advies wordt tegelijkertijd toegezonden aan het Dagelijks Bestuur en aan het college van de betreffende Gemeente respectievelijk het dagelijks bestuur van het betreffende publiekrechtelijk lichaam.
5. Na ontvangst van het advies treden de in het tweede lid bedoelde personen nogmaals in overleg om te trachten tot een oplossing van het geschil te komen. Indien het overleg niet tot een oplossing leidt, is

elk der partijen vrij om het geschil overeenkomstig het gestelde in artikel 28 van de Wgr, voor te leggen aan Gedeputeerde Staten.
6. De kosten van de adviescommissie worden door het Dagelijks Bestuur en de betreffende Gemeente respectievelijk het betreffende publiekrechtelijk lichaam, ieder voor de helft gedragen.

Het archief

Artikel 44

1. Het Dagelijks Bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van de gemeenschappelijke regeling, overeenkomstig een door het Algemeen Bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 vast te stellen regeling (Archiefverordening).
2. Het Dagelijks Bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd als gevolg van de aan de gemeenschappelijke regeling gedelegeerde taken.
3. Voor de door Gemeenten of publiekrechtelijke lichamen gemandateerde taken berust de zorg voor de desbetreffende archiefbescheiden bij deze Gemeenten of publiekrechtelijke lichamen.
4. Met het toezicht op de bewaring en beheer van de archiefbescheiden van de gemandateerde taken is belast de archivaris van de desbetreffende Gemeenten of publiekrechtelijke lichamen.
5. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform artikel 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.

Beheerder

Artikel 45

1. De archivaris van de gemeente Dordrecht is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
2. De secretaris/algemeen directeur van de GRS is belast met het beheer van de archiefbescheiden, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

Evaluatie

Artikel 46

Het Algemeen Bestuur draagt zorg voor een evaluatie van de Regeling als dat aan de orde is, doch in elk geval 3 jaar na de invoering van een fundamentele wijziging. Bij deze evaluatie worden de bestuursorganen van de GRS en de Gemeenten en publiekrechtelijk lichamen betrokken. De evaluatie wordt aan de Gemeenten en de publiekrechtelijke lichamen ter besluitvorming voorgelegd.

Geldigheidsduur

Artikel 47

Deze Regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd.

Inwerkingtreding

Artikel 48

De Regeling treedt in werking op 1 januari 2022, met dien verstande dat het gestelde in artikel 5, vijfde lid onder het kopje "sociale werkvoorziening (wsw) in werking treedt met terugwerkende kracht tot 1 april 2021.

Citeertitel

Artikel 49

De Regeling kan worden aangehaald als "Gemeenschappelijke Regeling Sociaal".

Aldus besloten in de vergadering van ..... 2021.

Het college van Burgemeester en Wethouders

....

secretaris burgemeester

.....

burgemeester

Aldus besloten in de openbare vergadering van ... 2021

de gemeenteraad

... ...

griffier voorzitter

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal

Memorie van toelichting op de Gemeenschappelijke regeling Sociaal

30-08-2021

Memorie van toelichting op de Gemeenschappelijke regeling Sociaal

Inhoud

1 Inleiding 3
2 Achtergronden 3
3 Uitgangspunten van de Gemeenschappelijke regeling Sociaal 6
4 Gemeenschappelijke regeling Sociaal: gemaakte keuzes 7

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen (artikelen 1 tot en met 4) 7
Hoofdstuk 2 Taken (artikelen 5 en 6) 8
Hoofdstuk 3 Algemeen bestuur (artikelen 7 tot en met 11) 13
Hoofdstuk 4 Dagelijks bestuur (artikelen 12 tot en met 15) 16
Hoofdstuk 5 De voorzitter (artikel 16) 18
Hoofdstuk 6 Betrekken van raden, ingezetenen en belanghebbenden 18
Hoofdstuk 7 Verantwoording (artikelen 19-21) 19
Hoofdstuk 8 Secretaris / organisatie (artikelen 22-23) 20
Hoofdstuk 9 Financiën (artikelen 24-33) 20
Hoofdstuk 10 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing (artikelen 34-42) 25
Hoofdstuk 11 Slotbepalingen (artikelen 43-49) 28

Bijlage 1 Spelregels maatwerk en flexibiliteit 29

1 Inleiding

Bijgevoegd treft u de memorie van toelichting van de gemeenschappelijke regeling Sociaal aan. De gemeenschappelijke regeling biedt een juridisch kader waarin organisatie en procedureregels voor de regionale samenwerking in de Drechtsteden op het sociaal domein worden vastgelegd. Ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling zijn keuzes gemaakt. In de memorie worden deze keuzes toegelicht en verantwoord.

Hoofdstuk 2 beschrijft de achtergrond van de gemeenschappelijke regeling Sociaal, waarna belangrijke uitgangspunten die aan de gemaakte keuzes ten grondslag liggen worden beschreven in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 gaat tot slot artikelsgewijs in op de gemaakte keuzes in de regeling. Niet elk artikel wordt uitvoerig behandeling in hoofdstuk 4. Alleen daar waar dat van belang is, zijn de artikelen geduid en toegelicht.

2 Achtergronden

Het speelveld van het sociaal domein is in beweging

Het speelveld van het Sociaal Domein is in beweging. Niet alleen in de Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid, maar ook landelijk wordt nagedacht over stappen die gezet moeten worden om duurzaam grip te krijgen op de stijgende zorgvraag en daarmee gepaard gaande kosten. Gemeenten denken na over de toekomst van het Sociaal Domein en over (regionale) samenwerking. De gemeenten in de Drechtsteden hebben de taken in het Sociaal Domein op verschillende schaalniveaus georganiseerd: lokaal, met een paar gemeenten samen en in de Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid via gemeenschappelijke regelingen (verbonden partijen). Voor de taken die bij de gemeenschappelijke regelingen zijn belegd vindt nu getrapte besluitvorming plaats en daardoor zijn integrale kaders voor raden moeilijk te stellen. Dit leidt ertoe dat alle gemeenten (klein, groot, arm, rijk) spanning ervaren met het beoogde doel van de 3D's (nabije sturing). Colleges en gemeenteraden ervaren daarbij dat zij onvoldoende kunnen sturen en positie kunnen nemen op de beoogde doelen in het sociaal domein (integrale aanpak binnen de gedecentraliseerde wetten: Jeugdhulp, Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Participatiewet).

Gemeenteraden weer in positie om kaders te stellen

De maatschappelijke opgaven waar we voor staan vragen om een sterke lokale sociale infrastructuur, lokale beleidsruimte en om een krachtige regionale samenwerking waarin maatwerk mogelijk is. Die lokale infrastructuur en regionale samenwerking moeten goed op elkaar aansluiten. Zoals gezegd is de manier waarop de gemeenten in de Drechtsteden het Sociaal Domein hebben georganiseerd complex, waardoor gemeenteraden onvoldoende in positie zijn om lokaal de inhoudelijke en financiële kaders te stellen. Die complexiteit leidde tot een roep om optimalisatie van maatwerk tussen lokale en regionale dienstverlening aan inwoners. Zij kennen immers maar één overheid, niet meerdere. Zeker wanneer inwoners (of het huishouden waarvan zij onderdeel uitmaken) ondersteuningsbehoeften hebben op meerdere levensdomeinen is het van belang dat zij op één plek, dichtbij huis en op basis van een integrale aanpak worden ondersteund door de overheid.

Kortom, de lokale gemeenteraden moeten weer in de positie komen om de financiële en beleidsmatige kaders in het sociaal domein vast te stellen en de integrale afweging te maken over de schaarste en aanpak.

Naast inwoners staan

Maar de behoefte aan meer grip en sturing zijn niet de enige aanleiding om na te denken over de toekomst van het sociaal domein. We willen inwoners echt centraal te stellen in de lokale en regionale aanpak en dienstverlening: we willen naast hen staan. Daarvoor is het noodzakelijk dat het primaat van het sociaal domein weer lokaal komt te liggen (we zijn ervan) en dat we de kracht van de samenwerking versterken waar het de inwoners ten goede komt (we doen het samen). Met het primaat lokaal wordt bedoeld dat de lokale raden gaan over het stellen van de beleidsmatige en financiële kaders van verschillende regelingen. Iedere individuele gemeente draagt daarbij de verantwoordelijkheid voor het verlenen van integrale hulp aan inwoners.

Om die reden hebben in 2020 drie bestuurlijke conferenties plaatsvonden waarin deze vraagstukken zijn verkend. Leidend tijdens deze conferenties was de vraag "Hoe kunnen we bouwen aan een flexibele en effectieve regionale samenwerking die past bij onze opgaven en deze tijdgeest?" We behouden daarbij wat goed gaat. We intensiveren en verbeteren de samenwerking om er voor te zorgen dat deze toekomstbestendig is. Daarmee wordt de samenwerking effectiever:

"We zijn ervan en doen het samen!"

De omvorming naar een nieuwe samenwerkingsvorm is daarmee veel meer dan een herijking van de huidige afspraken. Het is meer dan het weer lokaal beleggen van de financiële en beleidsmatige kaders en de bijbehorende verordeningen. Een vernieuwde regionale samenwerking biedt kansen en voordelen voor de toekomst.

Nieuw sturingsmodel

Vanuit gezamenlijk eigenaarschap hebben de zeven colleges van burgemeesters en wethouders eind oktober 2020 tijdens de derde collegeconferentie een principebesluit geformuleerd, die door de zeven gemeenteraden begin 2021 is vastgesteld. Dit besluit is richtinggevend voor de uitwerking zoals deze in de GR tekst een plek heeft gekregen:

De huidige Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden voor het onderdeel Sociale Dienst Drechtsteden wordt omgevormd naar een klassieke Gemeenschappelijke Regeling (GR) met een algemeen en dagelijks Bestuur. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten benoemd (geciteerd uit het principebesluit):

- Robuust pakket van gezamenlijke diensten.
- Maatwerk meer dan nu mogelijk; eventuele meerkosten hiervan wel altijd voor de afnemer, ook voor wat betreft investering in lokale ambtelijke capaciteit.
- Beleid hieromtrent wordt in de GR opgesteld en uitgevoerd, waarbij het lokaal primaat het startpunt is.
- Bij besluiten streven naar consensus, maar indien er toch wordt gestemd moet er rekening worden gehouden enerzijds met belangen langs de lijnen van inwonersaantal/ financiële bijdrage en anderzijds moet voorkomen worden dat er volledige overheersing is door 'stedelijk gebied' of 'poldergebied'.

Een klassieke gemeenschappelijke regeling met een algemeen en dagelijks bestuur voldoet goed aan de uitgangspunten die hierboven zijn benoemd en aan de behoefte om de beleidsmatige en financiële kaders weer lokaal stellen. Bij de omvorming van de huidige GR (voor het onderdeel SDD) naar een klassieke GR wordt voor zowel gemeenten als SDD het contact intensiever, waarbij co-creatie een sleutelwoord is. De uitdaging is en blijft om ook in de nieuwe structuur te komen tot complexiteitsreductie. Niet alleen wendbaarheid speelt een rol, het gaat ook om werkbaarheid voor alle organisaties die betrokken zijn.

Integrale aanpak voor iedereen die dat nodig heeft

"Iedereen een zelfstandig en volwaardig bestaan, waarbij alle inwoners van de Drechtsteden zelfstandig en volwaardig kunnen leven, werken, wonen en meedoen. Waar dat niet lukt, helpen we die mogelijkheden vergroten."

Op basis van deze visie wordt sinds 2019 binnen het sociaal domein in de Drechtsteden samengewerkt aan drie maatschappelijke opgaven die de basis vormen voor ons handelen:

- **Opgave 1. Bestaanszekerheid versterken:** we bieden perspectief, rust en mentale ruimte. Vanuit onze rol zetten we maximaal in op het voorkomen en doorbreken van inkomensonzekerheid, armoede en schulden.
- **Opgave 2. Ontwikkelen naar werk:** we bieden toekomstperspectief door ons in te zetten voor betaald werk voor iedereen die kan werken.
- **Opgave 3. Zorgen voor ondersteuning:** we organiseren (toegang tot) maatwerkvoorzieningen en bieden andere vormen van ondersteuning. Zo dragen we eraan bij dat mensen passend wonen en actief meedoen in de samenleving.

Deze visie en opgaven blijven onverminderd van kracht in de nieuwe gemeenschappelijke regeling Sociaal. Wel is er een wens om deze gezamenlijke visie verder uit te werken en uit te diepen. Onderwerpen als een integrale aanpak (en weging) voor inwoners die dat nodig hebben en de ontschotting die daarvoor nodig is, aansluiting tussen lokale en regionale dienstverlening en lokale inkleuring, de samenwerking met (lokale) maatschappelijke partners en maatwerk heeft daarin een plek. Ook de verbinding tussen Sociaal, Wonen, de Groeiagenda en Economie is meegenomen. Zo werken we samen aan een mensgericht, doelmatig en effectief sociaal beleid dat voor inwoners het meeste effect heeft en past bij de lokale behoeften.

Principe van één overheid

Er is een sterke behoefte aan duidelijkheid en verbinding tussen het regionale en lokale sociaal domein. Zowel voor inwoners als voor maatschappelijke instanties. Om inwoners zo goed mogelijk te helpen en ieders verantwoordelijkheden optimaal uit te voeren, wordt de samenwerking opgebouwd vanuit de inwoner, die centraal staat in de keuzes en het handelen. Goed vindbare ondersteuning en informatie, zonder schotten en met een integrale denk- en werkwijze. Toegang afgestemd op de vraag en behoefte van de inwoner, dichtbij huis, is in deze verbinding een belangrijke eis. Daarbij zijn integraliteit, laagdrempeligheid, aansluiting op behoeften van de inwoners en goede samenwerking de randvoorwaarden.

Als er meerdere problemen zijn rond een persoon, gezin of huishouden spelen, is samenwerking met en tussen partijen essentieel. Daarbij staat het gezamenlijk doel centraal. Met partijen worden niet alleen gemeenten en SDD bedoeld. Ook de jeugdteams, SOJ, DG&J, Drechtwerk en allerlei (lokale) maatschappelijke partners zijn onderdeel van die samenwerking. Zo wordt er een keten aan voorzieningen gecreëerd die hard nodig is om de inwoners elke dag te kunnen ondersteunen en daarmee de publieke waarde voor de inwoners, de gemeenten en de regio te creëren. Op- en afschalen zijn onlosmakelijk onderdeel van dit netwerk en het simpel switchen tussen voorzieningen moet makkelijker mogelijk zijn. De nieuwe manier van samenwerken die in de GR tekst is verankerd maakt dit beter mogelijk, waarbij dit per gemeente kan verschillen, doordat invulling hiervan per gemeente anders is. De inwoner moet enerzijds geen last hebben van verschillende loketten, instanties of opdrachten en anderzijds maar één keer hun verhaal doen en één keer gegevens aanleveren.

3 Uitgangspunten van de Gemeenschappelijke regeling Sociaal

Samenwerken en consensus is het streven

Samenwerken en consensus is het streven in de regio. En dus de bereidheid om besluiten in collectiviteit te nemen. Dat begint bij het goede gesprek op inhoud, luisteren naar elkaars argumenten en er met elkaar daadwerkelijk uit willen komen. Toch kan stemmen onvermijdelijk zijn als er op basis van argumenten en gesprek niet tot overeenstemming wordt gekomen. Het is dus niet het startpunt voor de samenwerking in het vernieuwde Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (AB), maar eerder het eindpunt. Het is de ambitie om er met zijn zevenen uit te komen, rekening houdend met elkaars standpunten, wensen en (on)mogelijkheden.

Kernboodschap van de samenwerking in het sociaal domein

Lokale sturing en regie, samen één sterk en sociaal Drechtsteden is de kern van de vernieuwde samenwerking in de regio én de gemeenschappelijke regeling Sociaal. Centraal daarin staat:

Er is een sterkere verbinding lokaal en regionaal tussen de verschillende domeinen	Het primaat ligt lokaal: er is meer ruimte om lokaal te kunnen sturen op het sociaal domein.	De structuur draagt optimaal bij aan de gewenste inhoud en taakverdeling tussen gemeenten en GR.
Dit is wat we gaan doen We helpen inwoners met meerdere ondersteuningsvragen over leven, wonen, werken en meedoen op een integrale (lokale) wijze.	**Zo doen we dat** Lokaal is er (meer) ruimte voor maatwerk, beleidsmatige en financiële keuzevrijheid waarbij consequenties duidelijk in beeld komen en blijven.	**Dat doen we samen** We zetten ons samen in voor de maatschappelijke opgaven en zorgen dat lokale raden in positie komen voor de kaderstelling. We ontwikkelen in co-creatie en werken samen om het verschil te kunnen maken.

Principebesluit

Bij het schrijven van de gemeenschappelijke regeling Sociaal heeft het principebesluit als basis gediend. Op basis van dit besluit zijn de volgende leidende principes gebruikt bij de verdeling van de taken lokaal én regionaal. Ze komen voort uit het principebesluit, ambtelijke en bestuurlijke gesprekken. De keuze waar bevoegdheden en verantwoordelijkheden te beleggen moet voldoen aan de uitgangspunten in het principebesluit enerzijds en de input uit het bestuurlijke traject anderzijds. Uitvoerbaarheid speelt daarbij uiteraard een rol. De belangrijkste principes zijn:

- **Eenduidig robuust pakket** van gezamenlijke diensten zodat regionale slag- en executiekracht, wendbaarheid en professionele handelingsruimte behouden blijven.
- Beleid hieromtrent wordt in de GR, in **co-creatie** met gemeenten, opgesteld en uitgevoerd, waarbij het **lokaal primaat** het startpunt is;
- **Maatwerk meer dan nu mogelijk**; eventuele meerkosten hiervan wel altijd voor de afnemer, ook voor wat betreft investering in lokale ambtelijke capaciteit.
- Rekening houden met **de landelijke ontwikkelingen** waar noodzakelijk in de verdeling van taken.

4 Gemeenschappelijke regeling Sociaal: gemaakte keuzes

De Gemeenschappelijke regeling Sociaal kent de volgende onderdelen en hoofdstukken:

- Overwegingen en besluit
- Algemene bepalingen (artikelen 1 - 4)
- Taken (artikelen 5 en 6)
- Algemeen Bestuur (artikelen 7 – 11)
- Dagelijks Bestuur (artikelen 12 – 15)
- De voorzitter (artikel 16)
- Betrekken van raden, ingezetenen en belanghebbenden (artikelen 17 en 18)
- Verantwoording (artikelen 19 -21)
- Secretaris en organisatie (artikelen 22 en 23)
- Financiën (artikelen 24-33)
- Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing (artikelen 34-42)
- Slotbepalingen (artikelen 43-49)

Overwegingen en besluit

De gemeenschappelijke regeling Sociaal is geen nieuwe regeling. De bestaande regeling Drechtsteden is de basis, deze is aangepast naar de vernieuwde vorm van samenwerking in de regio voor wat betreft het sociaal domein. Huidig takenpakket, personeel en daaraan verbonden risico's en verplichtingen zijn dus het startpunt. Het is daarmee een wijziging van het bestaande.

De GR Drechtsteden is een regeling van de colleges, burgemeesters en gemeenteraden. De GR Sociaal is een regeling van alleen de colleges. Dat betekent dat de burgemeesters en raden uit de regeling treden. Op grond van artikel 1, tweede lid Wet gemeenschappelijke regelingen geven de raden vervolgens toestemming aan de colleges voor het wijzigen van de GR Drechtsteden. In de volgorde van besluitvorming stellen de colleges daarna een integrale nieuwe tekst van de GR Sociaal vast.

In de overwegingen van de GR tekst Sociaal komen verder belangrijke punten als het continu veranderende domein, de wens tot samenwerken en de benodigde flexibiliteit en maatwerk in die samenwerking alsmede de benodigde regionale robuustheid tot uitdrukking.

Op de volgende bladzijden volgt een uitgebreide artikelsgewijze toelichting.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen (artikelen 1 tot en met 4)

Artikel 1 Begripsbepalingen

In artikel 1 worden bepaalde, regelmatig terugkerende begrippen in de tekst toegelicht.

Artikel 2 Openbaar lichaam

In dit artikel wordt het openbaar lichaam ingesteld. Een openbaar lichaam heeft rechtspersoonlijkheid, hetgeen betekent dat het bestuur rechtshandelingen kan verrichten. Zo kan een openbaar lichaam personeel in dienst hebben en overeenkomsten aangaan. Gemeenten delen de intentie om aandacht te besteden aan het toekomstige perspectief van uitbreiding en toetreding van andere gemeenten of onderdelen. Er is daarom bewust gekozen om de GR de naam GR Sociaal te geven (zonder Drechtsteden), zodat andere gemeenten of andere publiekrechtelijke lichamen 'makkelijker' kunnen instappen.

Doel en belangen (artikel 3)

Artikel 3 Doel en belangen

Op grond van artikel 10, eerste lid Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vermeldt de regeling het doel en de belangen waarvoor de regeling in ingesteld. In artikel 3 wordt het doel van deze regeling nader geduid én afgebakend. De regionale samenwerking in het sociaal domein is geen doel op zich, maar is nodig voor een effectieve aanpak van lokale en regionale opgaven in dit domein. Artikel 3 regelt de doelstelling van de samenwerking. Ter verwezenlijking van deze doelstelling wordt door de GR Sociaal een aantal regionale belangen behartigd. De te behartigen belangen worden verbijzonderd in concrete taken en (over te dragen) bevoegdheden. Dat gebeurt in artikel 4 en vervolgens concreter uitgewerkt in artikel 5.

Er is gekozen voor de afbakening "sociaal domein", zodat ook dit breed de lading dekt. In de eerste plaats kan op deze manier invulling worden gegeven aan de afspraak om in de toekomst de gemeenschappelijke regeling Drechtwerk en de GR Sociaal samen te voegen. In de tweede plaats biedt een dergelijke passage ruimte en mogelijkheden voor de toekomst om te bezien in hoeverre ook een andere regeling aangesloten kan worden.

Artikel 4 Grondslagen

In artikel 4 wordt de basis gelegd voor het overdragen (delegatie) van taken en het opdragen (mandatering en volmacht) van taken, een vereiste die volgt uit het feit dat de GR Sociaal een openbaar lichaam is en voortkomt uit artikel 10 van de Wgr. Ook wordt de basis gelegd voor het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor andere organisaties, zonder dat zij direct tot de GR toetreden. Het maakt het daarmee mogelijk om taken uit te voeren voor organisaties, zonder dat zij direct deelnemer zijn. Het laatste lid van artikel 4 geeft wel aan dat dit alleen kan onder voorwaarden die het AB van de gemeenschappelijke regeling Sociaal bepaalt. Artikel 4 biedt een basis om taken voor andere organisaties, meest waarschijnlijk gemeenten, uit te voeren, zonder dat die per sé deelnemer moeten worden in de GR en dus ook een plek krijgen in het bestuur. Stel dat een niet deelnemende gemeente een onderdeel van hun sociaal beleid door de GRS wil laten uitvoeren op basis van een Dienstverleningsovereenkomst, zonder meteen deelnemer te worden, dan kan dat op basis van dit lid. Het AB spreekt daarvoor de voorwaarden af.

Tevens regelt artikel 4 zoals gezegd de basis voor het overdragen (delegatie) van taken en het opdragen (mandatering en volmacht) van taken. Daarbij is van belang om te beseffen dat alle gezamenlijke afspraken van de zeven gemeenten worden vastgelegd in de GR op een eenduidige en overzichtelijke manier. Dit gemeenschappelijke takenpakket vormt de kern van de gemeenschappelijke regeling en de samenwerking onderling. Alleen het noodzakelijke is vastgelegd, onnodige details worden vermeden.

Als slechts enkele van de deelnemende gemeenten een afspraak over de uitvoering van aanvullende taken met de GR Sociaal willen maken is dit niet opgenomen in de tekst van de GR, maar wordt dit in een aparte DVO afgesproken (artikel 4, lid 1 onder c).

Hoofdstuk 2 Taken (artikelen 5 en 6)

Artikel 5 Taken

Voor de verdeling van taken wordt onderscheid gemaakt in delegatie en mandatering. Onder **delegatie** wordt verstaan: het door een bestuursorgaan overdragen van zijn bevoegdheid besluiten te nemen aan een ander, die deze onder eigen verantwoordelijkheid gaat uitoefenen (artikel 10:13 Awb). Expliciet kenmerk van delegatie is dus dat de verantwoordelijkheid voor de uitoefening overgaat van het bestuursorgaan dat de bevoegdheid delegeert (het college van burgemeester en wethouders) naar het bestuursorgaan dat de bevoegdheid gedelegeerd krijgt (het bestuur van de GR). De Wet gemeenschappelijke regelingen kent daarvoor eigen verantwoordingsregels.

Het college is dus niet langer verantwoordelijk voor de taakuitoefening, maar blijft natuurlijk wél volledig verantwoordelijk voor de delegatie en het al dan niet intrekken van de delegatie.
Onder **mandaat** wordt verstaan de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen (artikel 10:1 Awb). Anders dan bij delegatie, blijft bij mandaat de mandaatgever (het college van burgemeester en wethouders) verantwoordelijk en worden besluiten aan hem toegerekend. Dat betekent dat het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk blijft voor de uitoefening van de bevoegdheden door ambtenaren van de sociale dienst. Dat vraagt meer van het opdrachtgeverschap en de lokale gemeentelijke capaciteit. Het college blijft dus geheel verantwoordelijk voor de taakuitoefening.

Afhankelijk van de te maken keuzes in delegatie en mandaat op de nadere regels[1] en de uitvoering kan de verantwoordelijkheid (op onderdelen) lokaal en/of regionaal liggen. Bij delegatie is formele sturing op casusniveau uitgesloten, bij mandaat kan dit wel én kan het college zelf de bevoegdheid uitoefenen. Opgemerkt wordt verder dat het kaderstellend beleid, door de keuze voor een collegeregeling, altijd lokaal belegd is. Nadere regels kunnen enkel gedelegeerd worden en niet gemandateerd.

Het is mogelijk om verschil aan te brengen tussen delegatie en mandaat per bevoegdheid, per wet en per taak én vervolgens ook per gemeente te maken. Dat zou echter strijdig zijn met de uitgangspunten van het principebesluit (zoals robuustheid). In artikel 5, lid 1 zijn er daarom daarin geen verschillen tussen gemeenten opgenomen. De verdeling van taken zoals deze zijn opgenomen in artikel 5 van de GR tekst, bieden voldoende lokale ruimte enerzijds en voldoende robuustheid regionaal anderzijds. Het is een gebalanceerde mix van onderwerpen waarvoor de verantwoordelijkheid lokaal blijft en waar die bij de gemeenschappelijke regeling komt te liggen.

Het is in het licht van de vernieuwde regels belangrijk te beseffen dat de GR Sociaal niet een GR is die vanaf nul wordt opgebouwd. De bestaande Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden is omgebouwd. Dat betekent ook dat elke wijziging in taken en bevoegdheden afspraken met zich meebrengen over mogelijke meer- of minderkosten.

Of iets uittreden of een beperking in de afname van diensten, taken of bevoegdheden is of dat er sprake is van maatwerk, maakt voor het feit dat er afspraken gemaakt moeten worden over kosten niet uit. Door vroegtijdig te melden dat er andere behoeften zijn kunnen vraagverhelderingsgesprekken plaatsvinden tussen de vragende gemeente(n) en GR. Zo wordt informatie en kennis gedeeld en wordt met elkaar aangescherpt wat de eventuele consequenties zijn van de vraag. Als de wens is om bepaalde taken niet meer af te nemen in de toekomst, kunnen door deze tijdige melding, gesprekken en afspraken de kosten (zeer) beperkt blijven. Het valt of staat met transparantie, een gedegen proces en samenwerking. Als deelnemer in de GR is ook elke gemeente eigenaar en verantwoordelijk voor de consequenties van bepaalde keuzes en besluiten. Of en wanneer er sprake is van wijzigen of uittreden wordt toegelicht bij hoofdstuk 10.

Tot slot wordt in artikel 5, lid 6 voor Hardinxveld Giessendam een uitzondering gemaakt voor deelname aan hetgeen in het artikel onder "sociale werkvoorziening" is opgenomen. Deze uitzondering bestond al in de GR Drechtsteden en is overgenomen in de GR Sociaal.
De uitzondering is gebaseerd op artikel 11 van de Wgr. Een en ander komt voort uit het in 2015 genomen besluit van Hardinxveld Giessendam dat bij de toetreding tot de GRD de sociale werkvoorziening niet wordt ondergebracht bij de samenwerking in de Drechtsteden.

---

[1] *Nadere regels zijn algemeen verbindende voorschriften ter uitwerking van onderdelen van de verordening. Zaken die in de verordening op hoofdlijnen zijn benoemd, kunnen worden uitgewerkt in nadere regels.*

Indien Hardinxveld-Giessendam in de toekomst toch wil gaan deelnemen aan de taken rondom de Sociale Werkvoorziening dienen zij dit tijdig kenbaar te maken. Het algemeen bestuur kan hier voorwaarden aan verbinden. Qua voorwaarden kan gedacht worden aan de ingangsdatum, implementatiekosten, de wijze van overdracht klanten.

Maatwerk in de nieuwe GR Sociaal

Artikel 5, leden 3 en 4 geven de basis en kern weer van de ruimte voor flexibiliteit en maatwerk. Maatwerk is één van de sleutelbegrippen in de vernieuwde samenwerking. Door de behoefte aan maatwerk, zal de samenwerking zo ingericht moeten zijn dat dit maatwerk makkelijker mogelijk is in de toekomst en uitvoerbaarheid meegenomen wordt en robuustheid niet verloren gaat.

Er zijn verschillende soorten maatwerk, namelijk maatwerk op **individueel klantniveau**, maatwerk **in de gezamenlijke afspraken op beleid en uitvoering** en maatwerk in de vorm van aanvullende afspraken **boven op de gezamenlijke afspraken** met consequenties op de bedrijfsvoering. Het bieden van maatwerk vraagt enerzijds om flexibiliteit in verband met toekomstige keuzes en anderzijds een goed proces van samenwerking in zowel de beleidsontwikkeling als uitvoering. Voorkomen moet worden dat er een vorm van cherry-picking ontstaat. De deelnemende gemeenten dragen de lusten én lasten van de regionale samenwerking. In het proces tot vorming van regionaal beleid zal in elk geval duidelijk gemaakt moeten worden waar ruimte is voor lokaal maatwerk of lokaal andere invullingen.

Naast maatwerk wordt ook naar meer **experimenteerruimte en innovatiekracht** gezocht om het voor de inwoners beter te maken en om het sociaal domein in de toekomst betaalbaar te kunnen houden. Met experimenten kan ontdekt worden wat wel en niet werkt. Experimenten kunnen gepositioneerd worden als de optie maatwerk via een DVO.

Op basis van de contouren en de input van de gemeenten zijn de spelregels flexibiliteit en maatwerk uitgewerkt. In het traject bij de totstandkoming van het wijzigingsbesluit hebben meerdere gemeenten aangegeven dat zij behoefte hebben aan een duidelijk kader. Deze treft u in bijlage 1 aan bij deze memorie aan.

Uitvoeringstoets

In artikel 5, leden 3 en 4 is een uitvoeringstoets door de GR Sociaal opgenomen. Eventuele verschillen in verordeningen, andere algemeen verbindende voorschriften en beleidsregels die aansluiten op lokale wensen en behoeften worden op die manier uitgewerkt.

Met een uitvoeringstoets wordt in beeld gebracht wat de gevolgen zijn van de keuze (voor maatwerk) op de bedrijfsvoering, de effecten op de inwoners die met de maatwerkvraag geraakt worden (bv armoedeval of juist een hoger besteedbaar inkomen) en eventueel de effecten voor de andere gemeenten. De vragende gemeente(n) heeft zelf uiteraard ook een doel en een beoogd maatschappelijk effect. Zij worden gevraagd dit te duiden bij de maatwerkvraag, zodat dit ook aan de toets toegevoegd kan worden.

Er wordt ook aandacht besteed aan mogelijk overgangsrecht voor inwoners en aan mogelijke eenmalige kosten vanwege meerwerk implementatie. Er wordt in ieder geval een uitvoeringstoets uitgevoerd als er gevolgen zijn te verwachten voor de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld meer of minder uitvoeringskosten), als er vragen zijn over de rechtmatigheid of als er (beleids)effecten zijn voor de andere gemeenten in de GR Sociaal.

In de toets, die de GR Sociaal zal uitvoeren, worden de volgende elementen meegenomen:

1. Doel / achterliggende gedachte en beoogd effect maatwerkvraag (aan te leveren door vragende gemeente)
2. Juridische consequenties voor de vragende gemeente, de andere deelnemende gemeenten in de GR én de GR Sociaal zelf
3. Financiële consequenties voor de vragende gemeente, de andere deelnemende gemeenten in de GR én de GR Sociaal zelf
4. Gevolgen voor inwoners op korte / lange termijn en daaraan gekoppeld een mogelijk overgangsrecht
5. Gevolgen bedrijfsvoering GR (onder ander organisatie, implementatie).
6. Prijs van het gevraagde maatwerk
7. Mogelijke risico's of randvoorwaarden die van belang zijn
8. Definitief advies

Voor maatwerk is het belangrijk dat bij risico's voor de bedrijfsvoering van de GR Sociaal, bij risico's of gevolgen voor de andere gemeenten en voor wat betreft de bekostiging, het bestuur van de GR Sociaal vroegtijdig betrokken wordt in de verschillen en gevolgen daarvan (vanuit hun rol als eigenaar van de GR). Dit wordt vastgelegd in het reglement van orde van het bestuur. Tot slot leidt het AB stukken door richting de lokale besluitvorming, dus ook op die manier zien zij vroegtijdig eventuele verschillen en gevolgen en kunnen zij een advies toevoegen.

Beleidsontwikkeling in co-creatie

Artikel 5, lid 5 van de GR Sociaal biedt de basis voor de vernieuwde beleidsontwikkeling in co-creatie. Er is voor de taakverdeling een onderscheid te maken in beleidsontwikkeling (kaderstellend beleid, nadere regels én beleidsregels), beleidsvaststelling en uitvoering:

- Bij de beleidsontwikkeling wordt zo vroeg mogelijk in de voorbereiding verbinding en samenwerking met de gemeenten gezocht. Het gaat om een proces van co-creatie. Dit gebeurt o.a. door inhoudelijk periodiek ambtelijk overleg te organiseren tussen de GR Sociaal en de zeven gemeenten.
- De zeven gemeenteraden gaan over de vaststelling van de geldende verordeningen en de overige kaders. Hierbij wordt opgemerkt dat het voor een samenwerkingsverband essentieel is dat er een zekere mate van harmonisatie van kaderstellend beleid wordt bereikt. Zonder die harmonisatie wordt de uitvoering zeer complex en kunnen schaalvoordelen verloren gaan.
- Onder uitvoering wordt verstaan: "het uitvoeren van de regionaal belegde taken en daarmee het nemen van allerlei besluiten (en beschikkingen) op klantniveau inclusief verwerking/vastlegging in de juiste systemen, het afhandelen van klachten, het afhandelen van bezwaar, beroep en hoger beroepszaken, archivering en inkoop /contractmanagement".

Kaderstellend beleid

Met de vorming van de GR Sociaal wordt het beleidsproces ingrijpend veranderd. Een van de uitgangspunten van de vernieuwde samenwerking is het herstellen van het lokale primaat. Daarom is gekozen voor een collegeregeling. Gemeenteraden zijn geen onderdeel meer van de regeling.

De raden zijn na de wijziging van de GR vervolgens weer het bevoegd gezag voor het kaderstellend beleid (verordeningen en beleidsvisies). Elke gemeenteraad van de deelnemende gemeenten aan de GR Sociaal stelt zelf de verordeningen en de beleidsplannen in het Sociaal Domein vast.

Globale stappen in dit proces zijn:

Nadere regels

De stappen in dit proces zijn grotendeels gelijk aan de stappen bij kaderstellend beleid. Het verschil zit hem voor de nadere regels in de besluitvorming en publicatie. Afhankelijk van wat er met de bevoegdheden is gebeurd kan dit 2 kanten op gaan.

Uitvoering inclusief beleidsregels

De uitvoering is in bijna alle gevallen gedelegeerd naar de GR Sociaal. Het bestuur van de GR Sociaal kan voor die uitvoering regels opstellen. Dit volgt rechtstreeks uit artikel 4:81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht: een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door hem gedelegeerde bevoegdheid. Deze regels kunnen nooit in strijd zijn met de door de gemeenteraden vastgestelde beleidskaders.

Artikel 6 Arbitragecommissie

Voor de zeven deelnemende gemeenten in de GR Sociaal is er een diversiteit aan behoefte aan maatwerk. Enkele gemeenten waarschuwen voor teveel verschil en vragen om een gedegen proces bij de beoordeling van maatwerkvragen, zodat de robuustheid en kwaliteit in de GR Sociaal niet verloren gaan. Andere gemeenten waarschuwen voor een te beperkte mogelijkheid voor maatwerk. Daarom moet er een balans zijn tussen maatwerk enerzijds en efficiënte uitvoering door een robuuste dienst/GR anderzijds.

Deze twee uitersten kunnen op momenten op gespannen voet staan met elkaar. Daarom worden 2 nieuwe termen in de GR Sociaal ingevoerd, de uitvoeringstoets en de arbitragecommissie. Op de uitvoeringstoets is ingegaan bij artikel 5.

De arbitragecommissie is nieuw. Een belangrijk punt is de ruimte voor maatwerk en de daaraan verbonden risico's en kosten (indien van toepassing). De uitvoeringstoets geeft hier inzicht in en geeft ook een advies. Het AB beslist uiteindelijk over het toestaan van het maatwerk en de beprijzing ervan, gegeven de uitvoeringstoets. Onder beprijzing wordt in dit geval verstaan de te verwachte meer of minderkosten van het uitvoeren van het maatwerk. Het gaat hier niet om de prijs van een voorziening of product, maar om de prijs voor het uitvoeren van het maatwerk. De prijs van voorzieningen / producten vindt logischerwijs plaats via landelijke wetgeving, lokaal vastgestelde beleidskaders en inkoopafspraken.

Hoeveel er vooraf ook uitgewerkt wordt, er kan verschil van inzicht blijven bestaan over de mogelijkheid, het toestaan van maatwerk en de kosten die de vragende gemeente daarvoor moet betalen. Als deze discussie te lang duurt zet dat de samenwerking fors onder druk. Een onafhankelijk, objectief oordeel helpt dan om het verschil van inzicht te beslechten. In het geval er fundamentele verschillen van opvatting blijven bestaan tussen de vragende gemeente en het AB kan een arbitragecommissie worden ingesteld. De uitspraak van de commissie is bindend. De kosten van deze procedure zijn voor de partij die de arbitrage heeft aangevraagd. De commissie zal ingesteld worden zodra de eerste aanvraag daartoe een feit is. Overigens hoeft men er geen gebruik van te maken maar het helpt wel om op een bepaald moment tegen elkaar te kunnen zeggen: we doen het zo of we vragen een externe uitspraak maar stoppen met discussiëren.

Hoofdstuk 3 Algemeen bestuur (artikelen 7 tot en met 11)

Artikel 7 Samenstelling van het Algemeen Bestuur

Het bestuur van de GR Sociaal bestaat straks uit een algemeen bestuur (AB), een dagelijks bestuur (DB) en een voorzitter. Het AB staat aan het hoofd van het openbaar lichaam. De voorzitter is voorzitter van het AB én het DB.

Het AB bestaat uit 8 leden. Elke gemeente levert 1 lid, behalve Dordrecht dat 2 leden levert. Er kunnen door de colleges ook plaatsvervangende leden worden aangewezen. De praktijk heeft uitgewezen dat dit voorkomt dat lacunes in de samenstelling van het bestuur ontstaan, bijvoorbeeld doordat een lid van het AB aftreedt. Als dat gebeurt wijst het betreffende college zo snel mogelijk een nieuw lid aan. Tot dat moment regelt het AB zelf de gevolgen van het aftreden.

De leden van het AB handelen als opdrachtgever namens hun gemeente en brengen het gemeenteperspectief in het AB in, het dagelijks bestuur (DB) handelt in het belang van de GR Sociaal en vertegenwoordigt het organisatiebelang van de GR. Belangrijke punten om rekening mee te houden zijn:

- Een AB-lid dat ook DB-lid is, heeft in feite twee petten op. Als AB-lid behartigt hij/zij de belangen van de eigen gemeenteraad en als DB-lid vertegenwoordigt hij/zij het AB en wordt hij/zij geacht de belangen van de GR Sociaal te dienen (continuïteit van de GR staat centraal);
- Omdat sprake is van een collegeregeling worden de AB-leden gekozen door de colleges van de deelnemers, uit hun midden. Zij vertegenwoordigen het bestuursorgaan in het AB en worden geacht het eigen belang van de deelnemer te behartigen;

Artikel 8 Aanwijzing van collegeleden voor het Algemeen Bestuur

In het tweede lid staat dat een vrijgevallen plaats in het AB wordt ingenomen door het plaatsvervangend lid. Maar omdat het aanwijzen van een plaatsvervangend lid facultatief is (artikel 7, lid 2) kan het voorkomen dat er geen plaatsvervangend lid is. In dat geval regelt het AB de gevolgen van de vrijgevallen plaats, totdat een nieuw lid is benoemd.

Artikel 9 Bevoegdheden van het Algemeen Bestuur

Een deel van de bevoegdheden van het AB staat in de Wet gemeenschappelijke regelingen benoemd. Belangrijke punten daarin zijn het vaststellen van de begroting en jaarrekening. Deze bevoegdheid is conform de Wgr niet overdraagbaar. Het AB besluit verder op bepaalde organisatiestukken (zoals de controleverordening, financiële verordening, bijdrageverordening) en over de nadere regels die gedelegeerd zijn.

In artikel 9 worden verdere bevoegdheden uitgewerkt, die hieronder worden toegelicht:

- In artikel 9c is opgenomen dat het AB kan participeren in organisaties, allianties, regionale -, bovenregionale -, landelijke – en Europese netwerken. Deze bepaling geeft aan dat het bestuur van de GR Sociaal de ruimte heeft om het Drechtstedelijk belang in het sociaal domein te behartigen in netwerken die daartoe belangrijk en behulpzaam zijn. Ook om een beroep op Europese subsidies mogelijk te maken kan deze bevoegdheid van belang zijn.
  Dat de GR Sociaal veel in Europese netwerken zal opereren is minder waarschijnlijk maar ook weer niet uitgesloten. Door het in de tekst op te nemen, wordt voorkomen dat de mogelijkheid aan de voorkant wordt uitgesloten.
  De bevoegdheid onder c sluit aan bij de bevoegdheid onder d, om afspraken te maken met Rijk en andere organisaties. Ook daarin komt tot uiting dat de GR Sociaal bevoegd is het Drechtstedelijk belang langs die weg te behartigen.
- In artikel 9e is het aangaan van overeenkomsten en convenanten opgenomen. Hiertoe is aangesloten bij een werkwijze waarin het AB van de GRS convenanten (bestuursovereenkomsten) aangaat.
- In art 9f is opgenomen dat het AB een uitsluitend recht mag vestigen. Deze bevoegdheid wordt door de GR Sociaal gebruikt om diensten af te nemen bij de servicegemeente Dordrecht.
- Op grond van artikel 9g kan het AB vanuit het Drechtstedelijk belang reageren op beleidsnota's van het Rijk en provincie en, desgewenst, zienswijzen inbrengen.
- In artikel 9h is opgenomen dat het AB stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen kan oprichten, dan wel hieraan kan deelnemen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Een en ander voor zover de toepassing van deze bevoegdheden bijdraagt aan het behartigen van de belangen als genoemd in artikel 3, tweede lid en past binnen de aan het bestuur van de GR Sociaal gedelegeerde en gemandateerde taken als genoemd in artikel 5.
  Bestaande vennootschappen zoals Stroomlijn BV en BB Deta blijven onder de gewijzigde GR Sociaal vallen en zijn verbonden partijen aan de GR Sociaal op grond van artikel 9g.
  Het AB van een gemeenschappelijke regeling heeft de bevoegdheid om stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen op te richten, dan wel hieraan deel te nemen op grond van artikel 31a Wgr. In het tweede lid van artikel 31a staat het volgende: *Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het AB van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie te brengen*. De raden worden dus aan de voorkant betrokken bij een dergelijk besluit, dit volgt rechtstreeks uit de wet en is daarom niet extra in de tekst opgenomen.

Artikel 10 Reglement van orde

Spreekt voor zich.

Artikel 11 Beraadslaging en stemming

De stemverhouding is gestoeld op het aantal inwoners. Deze wordt vastgesteld op basis van de CBS-gegevens van 1 januari van het jaar waarin gemeenteraadsverkiezingen plaats vinden. De stemverhoudingen voor 2022 zijn vastgesteld op basis van de inwoneraantallen per 1 januari 2020. Daarnaast is in de tekst van de regeling vastgelegd dat de grootste deelnemer maximaal 49% van de stemmen in het AB mag hebben. De stemverhouding voor 2022 ziet er als volgt uit:

Gemeenten	Inwoneraantal per 1-1-2020, CBS	Percentage	Stemmen
Alblasserdam	20.165	6,93%	7
Dordrecht	119.284	40,99%	41 (2 x 20,5)
Hardinxveld Giessendam	18.295	6,29%	6
Hendrik Ido Ambacht	31.202	10,72%	11
Papendrecht	32.137	11,04%	11
Sliedrecht	25.220	8,67%	9
Zwijndrecht	44.737	15,37%	15
TOTAAL	**291.040**	**100%**	**100 (meerderheid 51)**

In het gekozen model voor de stemverhouding kon de samenstelling van het dagelijks bestuur een aandachtspunt zijn, als het aantal leden zeven in plaats van acht was geweest. Wanneer Dordrecht in dat geval ook een lid in het dagelijks bestuur levert dan kan, afhankelijk van de andere leden, het dagelijks Bestuur een meerderheid in het AB hebben, wat in strijd is met de Wgr. Om te voorkomen dat bovenstaand probleem ontstond, is ervoor gekozen om het AB standaard uit te breiden naar twee leden voor Dordrecht in het AB, waarvan er maar één in het Dagelijks Bestuur zitting kan nemen. Op die manier heeft het Dagelijks Bestuur niet langer een meerderheid in het Algemeen Bestuur. Alle gemeenten kunnen zich hier in vinden, omdat het tegelijkertijd voorkomt dat zij op voorhand zijn uitgesloten van deelname in het Dagelijks Bestuur, vanwege mogelijke problemen met een meerderheid qua stemmen.

In de regeling is, vanwege de grote verwevenheid tussen financiën en beleid, opgenomen dat er voor de besluitvorming over begroting, begrotingswijzigingen en bijdrageverordening een gekwalificeerde meerderheid nodig is. Naast een gewone meerderheid van stemmen moeten minimaal drie gemeenten instemmen.

Enige relativering op de stemverhoudingen en de rol van het Algemeen Bestuur is ook op zijn plaats. Ten eerste blijft de insteek dat er naar consensus wordt gestreefd. Consensus die makkelijker wordt door de ruimte voor maatwerk. Maar nog belangrijker, door de wijziging naar een collegeregeling gaan de gemeenteraden straks over de kaderstelling via beleidsvisies en verordeningen. Zoals de bedoeling was, ligt het primaat dus weer lokaal. Het AB krijgt wel een nadrukkelijke rol bij het doorgeleiden van stukken/voorstellen naar de gemeenten ter besluitvorming en kan bij dergelijke stukken ook nog een advies toevoegen.

In een uiterste geval (als er onacceptabele risico's voor de gemeenschappelijk regeling of de andere deelnemende gemeenten in de GR zijn) kan het AB besluiten niet mee te werken aan gevraagd maatwerk van één of meer gemeenten. Een dergelijk besluit zal altijd gemotiveerd worden en op dat moment zal de gemeente die het maatwerk vraagt ook moeten beslissen of zij wel of geen arbitragecommissie in wil roepen, conform artikel 6 van de GR tekst Sociaal.

De rol van het AB bij de vorming van beleid ziet er verder als volgt uit:

- Zodra de startnotitie klaar is wordt deze besproken in het AB zodat alle AB-leden goed geïnformeerd zijn. De start zelf van deze notitie is zonder inhoudelijke richtlijnen of wensen van het AB. Er wordt input geleverd vanuit de GR Sociaal, input opgehaald bij alle gemeenten (die daar hun eigen proces voor organiseren) en alle informatie wordt verwerkt in de startnotitie. Het AB wordt uiteraard ook regelmatig geïnformeerd over de voortgang.
- Het AB stuurt de startnotitie naar de zeven colleges. Het college organiseert het gesprek met de gemeenteraad (en eventuele andere stakeholders). De GR Sociaal ondersteunt waar nodig en gevraagd de gemeente, zodat de beschikbare kennis (van de wet en van de lokale omstandigheden) goed gecombineerd wordt. Omdat de colleges verantwoordelijk zijn voor het ophalen van de input bij de gemeenteraad is het weinig zinvol om bepaalde informatie die lokaal al is aangeleverd niet mee te nemen in de startnotitie (die kan het college immers zelf zo weer toevoegen). Wel kan het AB er een eerste advies bijleggen. Bijvoorbeeld door aan te geven dat hun verwachting is dat bepaald maatwerk besparingen kan opleveren, meer kan kosten of dat er bepaalde risico's aankleven. Dit om te zorgen dat de gemeenteraad over voldoende informatie beschikt om de juiste input voor het vervolg mee te kunnen geven.
- Alle opbrengsten van het overleg met de lokale raden omtrent beleid en kaderstelling en de uitwerking leiden tot een voorstel, dat het AB doorstuurt naar de colleges. De colleges bieden het dan aan de raden aan. Het voorstel geeft een overzicht van de discussie, het uiteindelijke voorstel en het advies van het AB.
  Het kan dan zijn dat de risico's van bepaald maatwerk niet acceptabel zijn voor het AB en dat dit dus in het voorstel terugkomt met argumentatie waarom hier door het AB niet voor wordt gekozen. Het komt altijd herkenbaar terug in het stuk. Mocht het college niet overtuigd zijn van de argumentatie van het AB is dat het moment om met de raad te bespreken of men voor de optie van arbitrage kiest.
- Het AB is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de stukken die doorgeleid worden.

Hoofdstuk 4 Dagelijks bestuur (artikelen 12 tot en met 15)

Artikel 12 Samenstelling

Leden van het DB worden gekozen uit en door het AB en blijven deel uitmaken van het AB.
De aangewezen leden van het dagelijks bestuur mogen niet allen afkomstig zijn uit dezelfde gemeente en de leden van het dagelijks bestuur mogen nimmer de meerderheid van het AB uitmaken. Er is gekozen voor een dagelijks bestuur van 3 leden, zonder externe leden en elk lid afkomstig uit een andere deelnemende gemeente. In de GR-tekst wordt, conform de Wgr, geregeld dat het DB verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering en de praktische uitvoering van de taken. Zij bereiden tevens de agenda voor van het AB.

In de leden 4 en 7 is de waarneming geregeld van DB-leden die aftreden of langdurig afwezig zijn. In dat geval neemt de door het college aangewezen plaatsvervanger de plaats in van het ontbrekende of afwezige DB-lid. Hierbij geldt weer dat dit alleen kan als er een plaatsvervanger is aangewezen. Als dat niet het geval is, regelt het DB de wijze waarop in de taken van het betreffende lid wordt voorzien.

Artikel 13 Werkwijze

Aangezien de onderwerpen waarover eventueel gestemd zou moeten worden vooral betrekking hebben op de bedrijfsvoering is er voor gekozen om elk DB-lid 1 stem te geven. Voorwaarde is wel dat als er gestemd moet worden, alle leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Vertegenwoordiging kan plaatsvinden door een ander DB-lid te machtigen. Ook is het mogelijk dat de plaatsvervanger deelneemt aan de vergadering.

Artikel 14 Bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur

Een deel van de bevoegdheden van het DB staat in de Wet gemeenschappelijke regelingen benoemd. Belangrijke punten daarin zijn o.a. het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het AB hiermee is belast, beslissingen van het AB voor te bereiden en uit te voeren en regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam. In artikel 14 van de GR tekst Sociaal zijn verdere bevoegdheden uitgewerkt, die hieronder worden toegelicht:

- Artikel 14, lid 2 a: de bevoegdheid tot het vaststellen van uitvoeringsregels, voor zover het de in artikel 5 aan het dagelijks bestuur gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden betreft. Die bevoegdheid volgt rechtstreeks uit artikel 4:81 van de Awb en kan niet elders belegd worden.
- Artikel 14, lid 2 b gaat over de bevoegdheid tot het nemen van besluiten als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Het gaat hier over uitvoeringsbesluiten, zoals het nemen van besluiten op aanvragen om uitkeringen. Die taak sluit aan bij de bevoegdheden van het dagelijks bestuur die volgt uit artikel 33b van de Wgr, namelijk het voeren van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam. De bevoegdheid tot het nemen van besluiten zal in de praktijk worden gemandateerd aan de ambtelijke organisatie. Net zoals dit bij gemeenten gebeurt. Het is bijzonder onpraktisch om dat voor te behouden aan het AB, omdat de GRS jaarlijks duizenden Awb-besluiten neemt en het onwenselijk is om die allemaal via het AB te laten lopen. Daarom is gekozen om deze bevoegdheid bij het DB te beleggen die het daarna mandateert aan de ambtelijke organisatie.
- Artikel 14, lid 2 c regelt het verlenen en vaststellen van subsidies. Ook dit is een bevoegdheid die in de praktijk waarschijnlijk wordt gemandateerd aan de ambtelijke organisatie, zoals bijvoorbeeld de secretaris. Het is net als bij artikel 13 lid 2 b bijzonder onpraktisch om dat voor te behouden aan het AB. In de praktijk moet de verdeling van taken en bevoegdheden goed uitvoerbaar zijn. Daarom is gekozen om ook deze bevoegdheid bij het DB te beleggen.
- Artikel 14, lid 2 d geeft het DB de bevoegdheid om verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur af te handelen. Dat is nodig omdat elke bevoegdheid die het bestuur nodig heeft expliciet moet worden gemandateerd of gedelegeerd. Toegevoegd is dat de bevoegdheid ook blijft gelden als de Wet openbaarheid van bestuur wordt vervangen door een andere wet, zoals de Wet open overheid. Aangezien de titel van een wet pas vaststaat als dat bij wet is vastgesteld, is ervoor gekozen om geen concrete naam op te nemen.
- Op grond van artikel 14, lid 2 e mag het DB zelf klachten afdoen die tegen (medewerkers van) de organisatie worden ingediend. Als die bevoegdheid niet wordt opgenomen moeten klachten worden afgedaan door een gemeente. Dat is om meerdere redenen onwenselijk. Ten eerste rijst dan de vraag, door welke gemeente? En ten tweede is uiteindelijk de secretaris verantwoordelijk voor het functioneren van de organisatie en daar hoort ook het behandelen van klachten bij. Bovendien zijn klachten een middel om de bedrijfsvoering van de organisatie te verbeteren en ook daarom is het beter dat klachten door de organisatie zelf worden behandeld.
- Artikel 14, lid 2 f gaat over verzoeken van betrokkenen als bedoeld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De GR Sociaal is voor een deel van haar taken zelf verwerkingsverantwoordelijke en daar hoort deze bevoegdheid bij.Artikel 14, lid 2 h regelt dat het DB de regio kan vertegenwoordigen in overlegsituaties. Het dagelijks bestuur vertegenwoordigt enkel de Drechtsteden voor die taken die door de GR worden uitgevoerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om overleg met de VNG en het Rijk waarbij gesproken wordt over beleidsmatige onderwerpen zoals de mogelijke afschaffing van het abonnementstarief in de Wmo of de kostendelersnorm bij de Participatiewet. Door als Drechtstedengemeenten gezamenlijk op te treden vanuit de GR Sociaal op de onderwerpen waarop wordt samengewerkt hebben we meer invloed dan wanneer gemeenten individueel aan tafel zitten.
- De bevoegdheden in artikel 14, lid 2 g tot en met j spreken voor zich maar moeten wel worden benoemd.

Artikel 15 Reglement van orde
Spreekt voor zich.

Hoofdstuk 5 De voorzitter (artikel 16)
Artikel 16 Benoeming en positie
De voorzitter van het gemeenschappelijk openbaar lichaam is een zelfstandig bestuursorgaan, zoals ook de burgemeester dat is binnen de gemeente. De voorzitter wordt door en uit het AB aangewezen (art. 13, lid 9 Wgr). Door de toevoeging "en uit" blijkt dat de voorzitter dus altijd een lid van het AB moet zijn. De voorzitter is van rechtswege lid van het DB (art. 14, lid 1 Wgr) én ook de voorzitter van het DB (art. 12, lid 3 Wgr). Uit de Wgr volgt daarmee dus dat het AB de voorzitter aanwijst. In de GR tekst kunnen daartoe kaders worden meegegeven, waar het AB aan gebonden is.

Gelet op de omvang en inbreng van Dordrecht is in artikel 16 opgenomen dat de voorzitter door het AB uit zijn midden en uit een van beide leden die door het college van Dordrecht zijn benoemd, worden aangewezen. Bij afwezigheid van de voorzitter zal in die gevallen de plaatsvervangend voorzitter optreden.

Hoofdstuk 6 Betrekken van raden, ingezetenen en belanghebbenden
Artikel 17 Gemeenschappelijke raadscommissie (artikel 17)
Artikel 17 van de GR tekst maakt het mogelijk om een raadscommissie in te richten. Het betreft een "kan-bepaling", zodat als de wens er is, dit ook ingeregeld kan gaan worden en het bestuur de facilitering ervan en het proces met raden verder op kan pakken. De term sluit aan bij de term die in de Wgr wordt opgenomen. Het gaat hier om een gemeenschappelijke raadscommissie die op grond van de wet twee rollen heeft:
1. het adviseren van de gemeenteraden in de uitoefening van hun bevoegdheden;
2. het adviseren van het AB van het samenwerkingsverband.

De instelling van deze commissie vindt door het AB van de gemeenschappelijke regeling plaats omdat de raadscommissie onderdeel van de regeling is en daardoor bij de organisatie van het samenwerkingsverband hoort en niet bij de gemeentelijke organisatie. Het is aan de raden van de deelnemende gemeenten om te bepalen of er behoefte is aan een dergelijke commissie.

De commissie bestaat uit leden die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden zijn gekozen. Vanuit de gedachte achter de gemeenschappelijke raadscommissie ligt deelname vanuit de raden van alle deelnemende gemeenten voor de hand. Een gemeenteraad is echter niet verplicht een raadslid af te vaardigen. De raden kiezen zelf de leden van de commissie.

Wie voorzitter is van de raadscommissie is niet wettelijk geregeld (in het wetsvoorstel). Maar het ligt voor de hand dat dit een van de leden is, naar analogie van wat nu (nog) voor raadscommissies in de Gemeentewet geldt. Een bestuurder van het samenwerkingsverband ligt in elk geval *niet* voor de hand. Dat past niet bij de status van de commissie als adviseur van en voor raden. Het past evenmin bij het zijn van een spil tussen raden en AB, omdat een bestuurder zelf ook weer een belang heeft als lid van het AB.

Normaliter kan het college bij de voorbereiding de gemeenteraad of een raadscommissie betrekken. De raadscommissie heeft geen formele bevoegdheid en komt niet in plaats van de verantwoordelijkheid van de gemeenteraden noch van de colleges. Via de raadscommissie kunnen de raadsleden van de verschillende gemeenten met elkaar de uitgangspunten en beleidswensen delen en zo adviezen geven aan de gemeenteraden over de door de colleges voorgestelde beleidskeuzes. De gemeenteraden kunnen die adviezen, en hetgeen daarbij is besproken, meewegen in hun besluitvorming. Het AB bij de afstemming van voorstellen natuurlijk de politieke adviezen van de raadscommissie meewegen.

Artikel 18 Participatie

Voor wat betreft burgerparticipatie is de kern in artikel 18 opgenomen. Zowel de participatiewet als de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) regelen in de wet het een en ander rondom cliëntenparticipatie. In de participatiewet staat hier het een en ander over in artikel 47. Bij de Wmo staat het een en ander hierover in artikel 2.1.3, lid 3.

Gelet op de principes én de contouren van het beleidsproces is gekozen voor zowel een lokale cliëntenraad als een regionale cliëntenraad. Er zijn daarmee straks zeven lokale raden en vanuit daar wordt ook de regionale raad gevormd. Er worden afspraken gemaakt over wie waarover adviseert en hoe de betrokkenheid geborgd wordt. In de huidige praktijk kennen we regionaal op dit moment (2021) nog een aparte adviesraad voor de Wmo en voor de Participatiewet. Het is de wens om deze in de toekomst samen te voegen tot één regionale raad. Dit is voor de start van de GR Sociaal, 1-1-2022, nog te vroeg om al te realiseren.

De lokale cliëntenraden kunnen straks goed betrokken worden aan de voorkant van het proces bij de formulering van uitgangspunten en de lokale keuzes/invulling.
Door ook te kiezen voor een regionale cliëntenraad, die dan bestaat uit vertegenwoordigers van de lokale cliëntenraden aangevuld met ervaringsdeskundigen (en evt een onafhankelijk voorzitter) kan deze regionale cliëntenraad juist later in het proces het advies uitbrengen zodra het voorstel geschreven is. Hun advies kan dan mee in het verdere proces (DB, AB, lokale besluitvorming). Aandacht in dit advies voor specifieke gemeenten, kan op die manier goed geborgd worden. Het vraagt daarin een goede samenwerking tussen de lokale en regionale cliëntenraden en oog voor het lokale maatwerk enerzijds en het regionale anderzijds.

Daarnaast zal de regionale cliëntenraad ook adviseren op de gedelegeerde nadere regels en kunnen zij gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen over de uitvoering van taken in de GR. Een en ander vindt zijn verdere uitwerking in de inhoudelijke wettelijke stukken van de Wmo en de Participatiewet.

Hoofdstuk 7 Verantwoording (artikelen 19-21)

Artikelen 19 en 20 verantwoording Dagelijks Bestuur en verantwoording Algemeen Bestuur

De Wet gemeenschappelijke regelingen regelt het nodige rondom inlichtingen en verantwoordingen van het bestuur van de GR aan de deelnemende gemeenten. Dit wordt daarom niet allemaal herhaald in de tekst voor de GR Sociaal. In de kern is het volgende van belang:

- Bij een collegeregeling geldt dat de leden van het AB van de GR inlichtingen verschaffen en verantwoording afleggen aan het college dat hen heeft aangewezen.
- Het AB en DB hebben beiden ook een inlichtingenplicht aan alle raden van de deelnemende gemeenten.
- Bovendien zijn de leden van het AB inlichtingen en verantwoording verschuldigd aan (de leden van) de raad in de gemeente waaruit zij afkomstig zijn.
- Het wetsontwerp herziening Wgr voert, zodra deze in werking treedt, een actieve informatieplicht van het DB aan het AB in. Deze informatie is openbaar en ook voor gemeenteraden opvraagbaar.
- Tot slot legt het DB van een GR slechts aan het AB verantwoording af.

Artikel 21 Auditcommissie

Artikel 21 van de GR tekst biedt de optie om een auditcommissie in te stellen. De Auditcommissie is een commissie met als doel het AB van de GR te adviseren over alle financiële en bedrijfsvoeringsaspecten zonder daarin een politieke rol te nemen. In bijna alle gevallen betreft het een bestuurlijke commissie bestaande uit wethouders, al dan niet (deels) afkomstig uit het AB.

In het land zien we ook dat in sommige gevallen andere experts op het gebied van financiën worden toegevoegd.

De Auditcommissie kan de taken op het gebied van financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie - die aan het AB zijn toegekend - voorbereiden. Ook kan de Auditcommissie een klankbord zijn voor het bestuur als het gaat om de administratieve organisatie van de GR.

Nadere regels over de auditcommissie kunnen in een aparte verordening worden opgenomen, die door het AB wordt opgesteld en vastgesteld. Daarin kan ook opgenomen worden hoe de samenstelling er uitziet.

Hoofdstuk 8 Secretaris / organisatie (artikelen 22-23)

Artikel 22 De taken van de secretaris/algemeen directeur

De GR heeft een secretaris. De secretaris is verantwoordelijk voor de optimale ondersteuning van zowel het DB als het AB van de Gemeenschappelijke regeling. De secretaris tekent de stukken en besluiten mee van het AB en DB en is verantwoordelijk voor een gedegen proces aan bestuurlijke besluitvorming.

Naast deze taken geeft de secretaris/algemeen directeur ook leiden aan de organisatie, is eindverantwoordelijk voor de ontwikkeling innovatie en bedrijfsvoering van de regeling. Tot slot is de secretaris/algemeen directeur de bestuurder als bedoeld in de wet op de ondernemingsraden. Artikel 22 regelt de bevoegdheden en taken.

Artikel 23 Formatie, organisatie en rechtspositie

Artikel 23 gaat kort in op de omvang van de organisatie van de GR Sociaal, hoe dit vastgesteld wordt en wie de rechtspositie en bezoldiging vaststelt.

Hoofdstuk 9 Financiën (artikelen 24-33)

Voor gemeenten is de verdeling van kosten over deelnemende organisaties in de GR een belangrijk aandachtspunt. Een transparante en faire verdeling wekt vertrouwen en voorkomt "scheve gezichten" tussen deelnemers. Kostenverdeling is primair een bestuurlijk vraagstuk. Als vervolg op de ontwikkeling van een nieuw financieel kader GRD/SDD zijn de huidige verdeelsleutels tegen het licht gehouden. In 2021 liep er een apart project op dit onderwerp in de regio met de opdracht om te komen tot "een nieuwe set aan verdeelsleutels voor de gemeentelijke bijdragen aan GRD/SDD die gebaseerd is op eenduidige principes en die breed draagvlak heeft bij de betrokken gemeenten".

Met name bij de behandeling van de jaarlijkse begroting is het van belang dat er breed draagvlak is voor de wijze waarop de kosten van de GR Sociaal aan de deelnemers wordt toebedeeld. Het helpt bestuurders om met een regionale blik naar de organisatie en haar dienstverlening te kijken in plaats van te focussen op lokale effecten.

Voorgaande periode is door gemeenten en de SDD veel inzet gepleegd op het aanpassen van de P&C cyclus van de SDD. Met name is de aandacht gericht op onderdelen als reëel ramen, het ontschotten en inzichtelijk maken van de kostenverdeling. Het doel hierbij is om meer inzicht te krijgen op de (meerjarige) baten en lasten, doelstellingen en de te leveren prestaties. Met de vorming van de GR sociaal wordt de ingezette weg op de genoemde onderdelen onverminderd doorgezet.

Sturing aan de voorkant

Door de gewijzigde structuur en de overgang naar een klassieke collegeregeling komt het primaat lokaal te liggen. Daarmee start de sturing nadrukkelijk aan de voorkant van het proces, bij de vaststelling en invulling van de beleidskaders in bijvoorbeeld beleidsplannen en verordeningen (zoals een verordening Wmo of beleidsplan schuldhulpverlening). Deze stukken worden in co-creatie opgesteld en, belangrijker nog, lokaal vastgesteld.

Boven op die lokale kaderstelling via beleidsstukken wordt via de P&C-cyclus jaarlijks al bij de algemene beschouwingen input meegegeven (als voorbeeld, bij de algemene beschouwingen van de begroting 2022-2025 kan input worden meegegeven voor de begroting 2023-2026 van de GR). Uiteindelijk wordt de input vertaald in een uitgangspuntennotitie. Daarin zijn dan landelijke en lokale ontwikkelingen, wensen en vraagstukken verwerkt. Het lokaal vastgestelde beleidskader, samen met de jaarlijkse uitgangspuntennotitie vormt de basis voor de technische verwerking in de begroting, het is de feitelijke vertaling naar de financiën in de begroting.

De begroting wordt door het AB van de GR vastgesteld, maar niet voordat de ontwerpbegroting voor zienswijze aangeboden is aan de gemeenteraden. Dit is zo geregeld in de Wgr. In de praktijk betekent dit dat het concept door het DB voor zienswijzen aan de gemeenteraden worden aangeboden en het DB de zienswijzen inclusief integrale reactie hierop aan het AB aanbiedt bij de behandeling van de stukken. In de integrale reactie wordt toegelicht welke zienswijzen zijn ontvangen, wat hiermee gedaan is en waarom (argumentatie). Nadat het AB de begroting heeft vastgesteld zal deze standaard, met de integrale reactie, verzonden worden aan de colleges en raden van de deelnemende gemeenten.

De zienswijzeprocedure is nadrukkelijk iets anders dan de lokale kaderstelling (beleidsplannen en verordeningen), die door de structuurwijzigingen teruggaat naar de raden. De sturing aan de voorkant gebeurt juist straks via de lokale beleidskaderstelling en de jaarlijkse uitgangspuntennotitie.

Binnen de individuele gemeenten worden afspraken gemaakt met het afgevaardigde bestuurslid in het AB over tijdige informatie/inlichtingen verstrekking op andere onderdelen (nog los van de inlichtingenplicht van de GR zelf). Verder is een gekwalificeerde meerderheid afgesproken in het AB bij de behandeling van de begroting en begrotingswijzigingen. 50% van de stemmen moet akkoord zijn én minimaal drie gemeenten.

Financieel beleid GR

De raadsbevoegdheden blijven lokaal. Dat betekent feitelijk dat de gemeenteraden over de kaderstelling gaan en daarmee beleidskaders vaststellen. Daarbij wordt opgemerkt dat de set aan taken die de Drechtraad nu heeft, niet allemaal naar de lokale raad teruggaan. Een deel zal op grond van de Wgr ook overgaan naar het AB van de GR Sociaal (bijvoorbeeld vaststellen van de begroting).

Artikel 24 Algemeen

Het spreekt vanzelf dat als enkele gemeenten een orgaan in het leven roepen dat gemeentelijke taken voor hen uitvoert, zij er als eigenaar ook zorg voor dragen dat dit orgaan aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.

Immers, er is sprake van verlengd lokaal bestuur hetgeen inhoudt dat de gemeenschappelijke regeling gemeentelijke taken uitvoert onder (gezamenlijke) verantwoordelijkheid van de eigenaren/deelnemers. Zouden de gemeenten deze taken zelf uitvoeren, dan zou de gemeente ook aan zijn financiële verplichtingen moeten voldoen. Dat is bij een gemeenschappelijke taakuitvoering niet anders.

De leden 2, 3 en 4 zijn als verplichting van de BNG opgenomen.

Artikel 25 Financiële administratie

De GR Sociaal heeft de verplichting om financieel beleid op te stellen. Als in dit verband over financieel beleid gesproken wordt, worden de formeel, bestuurlijk vastgestelde regels en afspraken over de begroting, de P&C cyclus en de financiële functie van de GR Sociaal bedoeld. Het financieel beleid wordt vastgelegd in verordeningen en nota's en is vergelijkbaar met dat van een gemeente, waarbij het bij een gemeente over het algemeen uitgebreider is. De financiële beleidsstukken voor de GR worden vastgesteld door het AB. Uitzondering hierop is het mandaatbesluit, dat door het DB wordt vastgesteld. Dit is zo in de Wgr bepaald, maar tevens betreffen het beleidsregels voor de GR en is het AB het hoogste bevoegde orgaan voor de GR Sociaal. Ook al gaat het AB feitelijk over een groot deel van deze financiële stukken, feit is dat de GR Sociaal geheel gefinancierd wordt door en via de gemeenten.

Gezien het grote financieel belang dat daarmee is gemoeid, is het goed als gemeenten in positie worden gebracht vooraf kennis te nemen van het financieel beleid van de GR Sociaal. Om ervoor te zorgen dat alle onderdelen van het financieel beleid aan gemeenten worden voorgelegd, is in de GR tekst (artikel 25 en 28) een procedureregeling (zienswijze) opgenomen waarmee geregeld wordt dat het bestuur van de GR Sociaal het financieel beleid voorlegt aan de lokale raden voordat zij een besluit neemt.

De verplichting om een zienswijze te vragen aan de raden gold tot nu toe alleen voor de begrotingsprocedure. Met de wijziging in artikel 25 en artikel 28 wordt ook geborgd dat het financieel beleid én de bijdrageverordening ook via deze procedureregeling vooraf aan raden worden aangeboden, zodat zij hun zienswijze hierop kunnen meegeven.
In de praktijk betekent dit dat het concept door het DB voor zienswijzen aan de gemeenteraden worden aangeboden en het DB de zienswijzen inclusief integrale reactie hierop aan het AB aanbiedt bij de behandeling van de stukken. In de integrale reactie wordt toegelicht welke zienswijzen zijn ontvangen, wat hiermee gedaan is en waarom (argumentatie). Nadat het AB de stukken heeft vastgesteld zullen deze standaard, met de integrale reactie, verzonden worden aan de colleges en raden van de deelnemende gemeenten.

Ter verduidelijking: voor beleidskeuzes geldt de zienswijzeprocedure niet. Immers het kaderstellend beleid wordt in de GR Sociaal, altijd lokaal door de gemeenteraden vastgesteld. Zij stellen altijd de verordeningen en beleidsplannen vast, waardoor een zienswijzeprocedure niet nodig is bij deze stukken. Voor zover het maatwerk betreft, verwijzen wij naar hoofdstuk 2 en bijlage 1 van deze memorie van toelichting. Het proces van maatwerk en de rol van het bestuur is daar uitgebreid toegelicht.

Twee verordeningen die een GR moet hebben zijn wettelijk verplicht: de Financiële verordening en de Controleverordening. Deze verplichting is opgenomen in de gemeentewet, artikel 212 en artikel 213. In de Wgr staat dat deze verplichting ook voor GR-en geldt (artikel 25). In de tabel hieronder zijn alle belangrijke financiële stukken opgesomd met een korte toelichting. De stukken worden vastgesteld door het AB van de GR Sociaal.

Stuk	Toelichting	Wettelijke basis
Financiële verordening	Uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. De verordening bevat in ieder geval: 1. Regels voor waardering en afschrijving van activa; 2. Grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b, alsmede, voor zover deze wordt geheven, voor de heffing bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer; 3. Regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.	Artikel 212 gemeentewet, artikel 35 Wgr
Controle-verordening	Deze gaat over de accountantscontrole en de rol van het dagelijks Bestuur en algemeen Bestuur. Deze moet in de toekomst worden uitgebreid met de rechtmatigheidsverklaring van het DB.	Artikel 213 gemeentewet, artikel 35 Wgr
Financierings-statuut	Beschrijft hoe met de geldstromen wordt omgegaan, inclusief bevoegdheden en rolverdeling	Artikel 212 gemeentewet, artikel 35 Wgr
Garant-stellingen en leningen	De GRS heeft geen garantstellingen, alleen leningen aan verbonden partijen (Stroomlijn en Baanbrekend Detacheren).	
Activeren en afschrijven	De vaste activa van de GR SDD zijn erg beperkt (huisvesting, ICT). De nota die voor de GRD bestand kan inhoudelijk worden gehandhaafd, maar wordt aangepast aan nieuwe terminologie	Artikel 212 gemeentewet, artikel 35 Wgr
Risico-management en Weerstands-vermogen	Deze notitie beschrijft in algemene zin hoe met risico's wordt omgegaan. De notitie bepaalt ook hoe de GR met weerstandsvermogen/ reserves omgaat.	Nadere invulling financiële verordening, artikel 212 gemeentewet
Verbonden partijen	De nieuwe GR Sociaal zal aandelen hebben in Stroomlijn en Baanbrekend Detacheren. In de aandeelhoudersvergaderingen wordt de GR vertegenwoordigd door een lid van het dagelijks Bestuur. Geadviseerd wordt begin 2022, als de nieuwe samenstelling van het DB bekend is, af te spreken wie die vertegenwoordiger is. Daarbij aandacht hebben voor de verschillende rollen van opdrachtgever en aandeelhouder.	
Financiële mandaten	Er zal een nieuwe mandaatregeling moeten worden vastgesteld, toegespitst op de organisatorische inrichting.	Wgr, GR tekst

Artikel 26 De rekenkamer(functie)

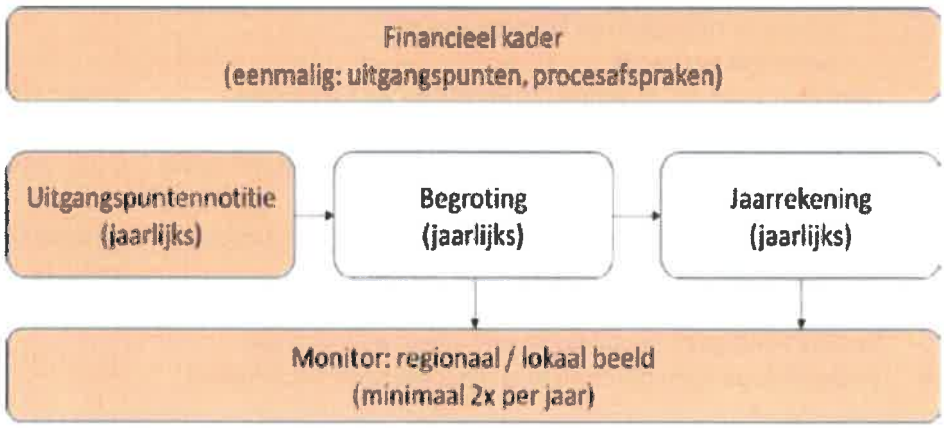
Hierin is geregeld dat rapporten van een rekenkamer in het AB worden besproken en van commentaar voorzien.

Artikel 27 De begroting

Het financieel kader

Het financieel kader is een set van uitgangspunten voor de financiële sturing die van belang is bij het opstellen van de begroting. De uitwerking van wat in dit kader is opgenomen vindt vervolgens plaats in diverse P&C stukken, waaronder de jaarlijkse uitgangspuntennotitie die eerder al benoemd is. Op basis van de lokaal vastgestelde kaders en deze uitgangspunten wordt de conceptbegroting voor de GR Sociaal opgesteld.

Zoals gezegd is het financieel kader een set van uitgangspunten voor de financiële sturing die met name van belang is bij het opstellen van de begroting. Dat kader kan niet zo "hard" zijn als in het verleden, omdat de uitkeringen uit het gemeentefonds steeds minder gealloceerd worden en omdat er bewust voor gekozen is om niet langer te begroten op basis van beschikbare middelen, maar op basis van reële kosten.

Om financiële sturing op de GR Sociaal mogelijk te maken én invulling te geven aan de eisen en wensen die bij gemeenten leven, moet het financieel kader daarom in samenhang worden bezien met twee andere instrumenten: de jaarlijkse uitgangspuntennotitie en een financiële monitor sociaal domein. Voor de inhoud van het kader wordt verwezen naar het aparte document dat hiervoor beschikbaar is.

Artikel 28 Bijdrageverordening

Een belangrijk document is de bijdrageverordening: hierin is vastgelegd volgens welke verdeelprincipes en sleutels de kosten van de GRD-dochters worden doorbelast aan de gemeenten. Over de kostenverdeelsystematiek is in 2021 nog in de Drechtraad besloten. De transitie GR Sociaal en het project kostenverdeelsystematiek zijn bewust twee gescheiden sporen in 2021 geweest. Een wijziging van kostenverdeling staat namelijk volledig los van de te kiezen (of te behouden) rechtsvorm. De uitkomst van dit traject, dat start in november 2021, krijgt in elk geval zijn weerslag in de begrotingscyclus 2023 van de GR Sociaal. Formeel gaat het AB van de GR Sociaal er per 1 januari 2022 over. Om te voorkomen dat de systematiek bij de start opnieuw op tafel komt zijn de colleges van de deelnemende gemeenten overeen gekomen dat de door de Drechtraad nieuw vastgestelde systematiek 1 op 1 wordt overgenomen door het AB en deze in elk geval voor de komende vier jaar vaststaat.

Artikel 29 Weigering opname in de begroting

De raden van de deelnemende gemeenten zijn wettelijk verplicht om de effecten van de begroting van een gemeenschappelijke regeling voor hun gemeente op te nemen in de begroting. Als een gemeenteraad weigert om dat te doen heeft het AB de bevoegdheid om aan Gedeputeerde Staten van de provincie te vragen dat voor de raad te doen.

Artikel 30 De jaarrekening
In dit artikel is geregeld dat het DB elk jaar financiële verantwoording aflegt aan het AB. In de Wgr is geregeld dat het DB de ontwerp-rekening vóór een bepaalde datum toezendt aan de raden van de deelnemers. Uit praktisch oogpunt wordt voor die datum aangesloten bij de in de wet genoemde datum.

Artikel 31 Onderzoek en Vaststelling
De Wgr verplicht het bestuur van een GR om de jaarrekening met bijbehorende stukken aan Gedeputeerde Staten van de provincie te sturen in het kader van het toezicht op gemeenschappelijke regelingen door het provinciebestuur.
Als het AB de jaarrekening heeft vastgesteld leidt dat tot décharge van de leden van het DB.

Artikel 32 Bijdrage per gemeente
De GR wordt gefinancierd op basis van voorschotten. Het verschil tussen de betaalde voorschotten en de werkelijke kosten wordt in kaart gebracht in de jaarrekening en op basis daarvan verrekend.

Artikel 33 Weigering verrekening
De verrekening op basis van de jaarrekening kan tot gevolg hebben dat een gemeente moet bijbetalen. Als een gemeente dat weigert kan het AB aan Gedeputeerde Staten vragen om de bevoegde gemeenteambtenaar de betaling op te dragen ten laste van de gemeente van hetgeen als verplichte uitgaaf op de begroting is gebracht. Dat is een directe opdracht aan een ambtenaar en dus niet aan het bestuur.

Hoofdstuk 10 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing (artikelen 34-42)
Gekeken is welke regelingen er al bestaan in het land, welke afspraken de huidige regeling al kent en welke jurisprudentie er is over met name uittreding. Op basis hiervan zijn de artikelen in de tekst GR Sociaal geactualiseerd naar een nieuwe systematiek, die zoveel als mogelijk aan de voorkant duidelijk maakt hoe het proces van uittreden eruit ziet en hoe de gevolgen duidelijk worden voor alle betrokkenen.

In het licht van de vernieuwde regels is goed om nogmaals te vermelden dat de GR Sociaal niet een GR is die vanaf nul wordt opgebouwd. De bestaande Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden wordt omgebouwd. Dat betekent ook dat elke wijziging in taken en bevoegdheden afspraken met zich meebrengen over mogelijke meer- of minderkosten. Dit is een gegeven vanwege het feit dat het bestaande aangepast wordt en er ook nu al afspraken zijn in taak- en bevoegdheidsverdeling. Die verdeling maakt dat taken op een bepaalde manier binnen de GR Sociaal zijn ingericht (organisatie, overhead e.d.). Maatwerk, maar ook het zelf gaan uitvoeren van taken, die nu nog regionaal belegd zijn, horen ook bij die keuzes. En met die keuzes komen mogelijk ook meer- of minderkosten naar boven. Daarbij zij opgemerkt dat elke wijziging of uittreding maatwerk is en feitelijk al start bij de keuzes in beleid en de jaarlijkse uitgangspuntennotitie. Via die route worden keuzes gemaakt, zaken voorbereid en kunnen ook afspraken worden gemaakt over de voorbereiding hierop binnen de GR Sociaal zelf. Bovendien kan de vraag dan gezamenlijk worden aangescherpt.
Daarmee kan het zo zijn dat een uiteindelijke wijziging of uittreding, geen kosten meer met zich meebrengt, omdat hier al tijdig naartoe gewerkt kan worden.

In de tekst is een bewuste splitsing gemaakt tussen uittreden en een beperking in de afname van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden c.q. bepaalde diensten, taken of bevoegdheden niet langer te delegeren of mandateren aan de gemeenschappelijke regeling. Beiden hebben gevolgen, maar de gevolgen zijn verschillend, ook in impact en consequenties.

Artikel 34 Toetreding
Dit artikel maakt het mogelijk dat en regelt het proces hoe andere gemeenten kunnen toetreden tot deze regeling. Een toetreding leidt automatisch tot een wijziging van de regeling. Voor een wijziging van een regeling hebben de colleges toestemming nodig van hun raad. Betrokkenheid van de raden bij een dergelijk besluit is dus al langs die weg verzekerd.

Artikel 35 Uittreding
Artikel 35 heeft betrekking op de situatie dat een gemeente zich volledig als deelnemer uit de GR wil terugtrekken. Tussen het moment waarop het AB het besluit tot uittreding van een gemeente ontvangt tot de daadwerkelijke datum van uittreden, zit een periode van 2 kalenderjaren. Dus als het AB op 30 december van 2022 een opzeggingsbesluit ontvangt kan de betreffende gemeente op zijn vroegst per 1 januari 2025 uittreden.

Voor die periode is gekozen omdat er een redelijke periode nodig is om met elkaar de gevolgen van die uittreding te bespreken, bijvoorbeeld op het gebied van personeel, inrichting processen, financiën. Ook is er een periode van 9 maanden tot een jaar nodig voor het opstellen van stukken en het laten vaststellen daarvan, zoals de tekst van de GR Sociaal maar mogelijk ook van regelingen en contracten.

Artikel 36 Niet langer afnemen van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden
Artikel 36 heeft betrekking op de situatie dat een of meerdere gemeenten een deel van de taken weghaalt bij de GR Sociaal, bijvoorbeeld om die taken weer zelf te gaan uitvoeren of onder te brengen bij een andere organisatie.

Artikel 36, lid 2 regelt dat ook voor deze gevallen een plan en deskundige nodig is, maar geeft wel meer ruimte om daarin af te wijken ten opzichte van een volledige uittreding.

Tussen het moment waarop het AB een dergelijke aankondiging ontvangt en de datum waarop dat voornemen daadwerkelijk kan worden geëffectueerd, zit een periode van ten minste een kalenderjaar. Dat volgt uit lid 4. Er is wel ruimte om hier van af te wijken in het AB.

Als alle deelnemende gemeenten hetzelfde deel van de taken weghalen bij de GR Sociaal regelt lid 6 dat in dat geval een gezamenlijk plan wordt opgesteld om alle gevolgen voor de GR van dat besluit te regelen.

Artikel 37 Uittredingsplan
In artikel 37 wordt een risico-opslag benoemd. De ene uittreding is de andere niet, per geval kan het anders zijn en er is een verantwoordelijkheid als eigenaar (ook al treedt men 'deels' uit). Door deze verscheidenheid is geen eenduidig percentage genoemd, maar is besloten het berekenen van het percentage juist te beleggen bij de externe deskundige die in artikel 38 is genoemd. Met andere woorden, de extern deskundige beoordeelt welke opslag gerechtvaardigd is en laat het daarmee onderdeel zijn van het uittredingsplan. Dan krijgen gemeenten op dit punt dus per geval maatwerk op het percentage aan risico-opslag, die door een extern deskundige wordt onderbouwd.

Artikel 38 Externe deskundige
Als de situatie zich voordoet dat een gemeente wil uittreden moeten de gevolgen daarvan worden geregeld. Door een periode van 2 kalenderjaren in te bouwen tussen het moment waarop de uittreding wordt aangekondigd en het daadwerkelijke moment van uittreden, is tijd ingebouwd om in te spelen op die uittreding. Daarbij kan worden gedacht aan het aanpassen van processen, het omzetten van contracten, het organiseren van de personele gevolgen. Dat vergroot de kans dat er zo min mogelijk frictiekosten en desintegratiekosten ontstaan. Dit alles moet worden vastgelegd in een uittredingsplan.

Vanwege de complexiteit van het vraagstuk en de onbekendheid daarmee binnen het eigen ambtelijk apparaat en ook om discussie over belangenverstrengelingen te voorkomen is in artikel 38 bepaald dat voor het opstellen van het uittredingsplan een externe deskundige wordt ingeschakeld.

In het geval het gaat om het niet langer afnemen van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden regelt artikel 36, dat het AB kan bepalen of de deskundige in artikel 37 daadwerkelijk een externe is.

Artikel 39 Uittreedsom

Ondanks de overbruggingsperiode is het niet ondenkbaar dat er kosten ontstaan of achterblijven bij de GR Sociaal als gevolg van dat uittreden. De uittredende gemeente zal die kosten moeten compenseren. Het AB stelt het Uittredingsplan en de uittreedsom vast. De uittreedsom kan, op verzoek van de uittredende gemeente, eventueel in termijnen worden voldaan.

In het geval het gaat om het niet langer afnemen van een deel van de diensten, taken en bevoegdheden regelt artikel 36, dat het AB de termijnen in artikel 39, lid 1 en nader kan bepalen. Hiermee ontstaat er meer flexibiliteit. Zoals gezegd zal per situatie immers de impact verschillen. Op deze manier kan daar rekening mee worden gehouden.

Artikel 40 Verplichtingen uittreder

Op grond van dit artikel is de uittredende gemeente verplicht zich in elk geval in te spannen om personeel dat boventallig wordt als gevolg van het uittreden, zelf in dienst te nemen of anderszins voor een oplossing te zorgen. Dezelfde verplichting geldt voor andere aspecten van het uittreden.

Artikel 41 Wijziging

Voor wijzigen, toetreden en uittreden uit een regeling geldt dat de colleges dit niet kunnen doen voordat er toestemming is van de gemeenteraden. Dit volgt uit artikel 1, lid 2 en 3 van de Wgr, waarin het volgende is opgenomen:

- De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
- Onder het treffen van een regeling wordt in dit artikel mede verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Om verwarring te voorkomen is in de GR tekst waar het gaat over wijzigen, toetreden of uittreden een verwijzing naar het bepaalde hierover in de Wet Gemeenschappelijke regelingen opgenomen. In het tweede lid is bepaald dat voorstellen tot wijziging van de regeling in principe via het college van Dordrecht aan de andere deelnemers worden voorgelegd. De reden daarvoor is van praktische aard. De opsteller van de wijzigingsvoorstellen is in dienst van de gemeente Dordrecht en kan daarom deze voorstellen het snelst en meest efficiënt langs deze weg in procedure brengen. Dat is al vaste praktijk sinds de oprichting van de GR Drechtsteden in 2006 en daarvan is, wederom om praktische redenen slechts één keer afgeweken. In dat ene geval is het voorstel via het college van Zwijndrecht aan de andere gemeenten voorgelegd.

Artikel 42 Opheffing

De regeling kan slechts worden opgeheven als alle deelnemers dat met elkaar besluiten. In dat geval wordt voor de opheffing een liquidatieplan opgesteld.

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen (artikelen 43-49)

Artikel 43 Geschillen

In de laatste artikelen van de tekst GR Sociaal komt o.a. aan bod hoe omgegaan wordt met geschillen. Dit is nadrukkelijk een ander onderwerp dan het kunnen instellen van een arbitragecommissie bij discussie over maatwerk.

Artikel 43 gaat altijd uit van het bereiken van consensus in het bestuur en het goede gesprek met het bestuur en (een afvaardiging van) het college waarop het geschil betrekking heeft. Als dit niet tot een oplossing leidt, wordt een deskundigenadvies aangevraagd. Elke deelnemer kan een geschil voorleggen aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, als het deskundigenadvies voor een deelnemer tot een onwenselijke uitkomst leidt.

Artikel 44 Het archief

Deze bepaling is ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie.

Artikel 45 Beheerder

Deze bepaling is ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie.

Artikel 46 Evaluatie

In artikel 46 worden afspraken gemaakt over de evaluatie van de regeling en dat dit in elk geval gebeurt 3 jaar na de invoering van een wezenlijke wijziging. Hiervoor is gekozen zodat er voldoende tijd is om de wijzigingen te bestendigen in de dagelijkse praktijk.

Artikel 47 Geldigheidsduur

De regeling geldt totdat de deelnemers besluiten dat hij wordt opgeheven overeenkomstig artikel 42.

Artikel 48 Inwerkingtreding

In artikel 48 wordt de inwerkingtreding geregeld. Dat is 1 januari 2022, met uitzondering van het kopje "sociale werkvoorziening (wsw). Deze treedt in werking met terugwerkende kracht tot 1 april 2021. In de GR D tekst die gold tot 1-1-2022 stonden de volgende 2 taken uitgewerkt:

c. het bieden van begeleiding aan werkgevers en werknemers, waarbij de werknemers op 1 januari 2015 een sw-indicatie begeleid werken hebben en in dienst zijn van de werkgever;
d. het uitvoeren van de verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wsw voor zover het gaat om mensen die op 1 januari 2015 een sw-indicatie begeleid werken hebben;

Deze 2 onderdelen zijn per 1 april 2021 komen te vervallen, de taken zijn teruggegaan naar de gemeenschappelijke regeling Drechtwerk. Met een juiste inwerkingtreding van dit onderdeel, is dit ook rechtmatig afgehandeld.

Artikel 49 Citeertitel

Bepaalt de formele naam van de regeling

Bijlage 1 Spelregels maatwerk en flexibiliteit

Maatwerk is mogelijk op verschillende manieren. Hieronder treft u een aantal uitgewerkte voorbeelden aan. Dit is niet limitatief. In voorkomende situaties vindt altijd overleg plaats:

Elke route kent eigen kenmerken, die op de volgende bladzijden nader worden toegelicht.

In het gemeenschappelijke takenpakket kan er een maatwerkwens per gemeente zijn > **de paarse route**

Maatwerk in het gemeenschappelijke takenpakket

Zoals gezegd kan er in de regionale afspraken maatwerk worden toegepast. Met name de paarse route is nieuw. Immers, in de huidige GRD worden alle kaders eenduidig voor alle gemeenten door de Drechtraad vastgesteld, dit gebeurt straks door de lokale raden. Zoals al aangegeven blijft (enige) harmonisatie voor de robuustheid en efficiëntie van de GR Sociaal daarin van belang.

Het maatwerk komt bij voorkeur vroegtijdig naar boven tijdens het interactieve beleidsproces tussen gemeenten en GR Sociaal, waarin in co-creatie gewerkt wordt aan de kaderstellende beleidsstukken, de nadere regels en beleidsregels. GR Sociaal is conform het principebesluit penvoerder (beleid wordt in de GR Sociaal opgesteld en uitgevoerd). Informatie wordt gedeeld, kennis wordt uitgewisseld en in samenwerking wordt tot één of meer voorstellen gekomen.

Tijdens het proces wordt duidelijk waar maatwerk gewenst is. De GR Sociaal maakt daarbij inzichtelijk wat wel en niet kan vanuit wet- en regelgeving en geeft aan of en zo ja welke consequenties er zijn voor de bedrijfsvoering, uitvoering en inwoners. In dit proces wordt geduid met elkaar waar de echte verschillen zitten. Gemeenten en GR Sociaal beogen met elkaar waar dat kan harmonisatie in de beleidskaders te behouden zodat het uitvoerbaar en efficiënt kan blijven, maar geven de ruimte om lokale wensen te bespreken en een goede plek te geven.

Als er consequenties zijn maakt de GR Sociaal een uitvoeringtoets: een gedetailleerde uitwerking van de consequenties, inclusief reële kostenindicatie van de vraag. Onderdeel van deze uitwerking is o.a. personele- en, organisatorische gevolgen, juridische consequenties, de eventuele meer of minderkosten daarvan en eventuele consequenties voor de andere gemeenten. Ook wordt een dekkingsvoorstel uitgewerkt.

Daarbij wordt opgemerkt dat kosten kunnen fluctueren al naar gelang er één of meer gemeenten dezelfde maatwerkvraag hebben. Mogelijke (frictie)kosten zijn voor de vragende organisatie. Bij een akkoord op het maatwerk zal dit in de verschillende (beleids)stukken verwerkt worden.

Het AB van de GR Sociaal wordt vroegtijdig betrokken in de volgende gevallen:

- Het maatwerk raakt de kosten en resultaatafspraken van de andere deelnemende gemeenten
- De GR Sociaal loopt met het maatwerk een risico op het gebied van rechtmatigheid of voor de bedrijfsvoering
- De dekking van het maatwerk moet deels komen uit de begroting van de GR Sociaal

Het AB leidt alle beleidsvoorstellen door naar lokale gremia voor vaststelling en is daarmee ook vroegtijdig betrokken en krijgt scherp waar eventuele verschillen zijn. Zij stelt binnen deze kaders en gegeven de gedelegeerde of gemandateerde bevoegdheden ook zelf stukken vast.

Voorbeeld 1:
Gemeente X wil graag voor het persoonlijk minimabudget 300 euro verstrekken, gemeente Y 200 euro. Dit is kostenneutraal uitvoerbaar voor een GR Sociaal, zolang voorwaarden en eisen hetzelfde blijven.

Voorbeeld 2:
Gemeente Y wil de tegenprestatie (participatiewet) invoeren. De tegenprestatie zou een wijziging van de kaderstelling binnen de verordening Werk & Inkomen inhouden. Idealiter overigens wordt deze wens vroegtijdig kenbaar gemaakt in het interactieve beleidsproces (en niet bij de uiteindelijke behandeling in de lokale raden). Het invoeren van een tegenprestatie heeft een forse impact op de bedrijfsvoering en mogelijk ook maatschappelijke gevolgen. Met een uitvoeringstoets zal de GR Sociaal de gevolgen voor de bedrijfsvoering, uitvoering én inwoners in beeld brengen als ook de financiële consequenties voor de betreffende gemeente Y.

Er kunnen ook, al dan niet tijdelijk in de vorm van bijvoorbeeld projecten, extra taken worden afgesproken, boven op het gemeenschappelijke takenpakket ten gunste van deze taak > **de groene route.**

(Tijdelijke) projecten of afspraken boven op het gemeenschappelijke takenpakket ten gunste van deze taak als extra "plus".
Op zich is dit ook nu al geen onbekend gegeven, aangezien er nu ook al maatwerk in deze vorm bestaat. Het is goed om vooraf heldere afspraken te maken over het proces in de nieuwe GR. Het gaat om aanvullende activiteiten naast het gemeenschappelijke aanbod die ten gunste komen van de gemeenschappelijke taak waar gemeenten in de GR Sociaal aan samenwerken.

Er komt een regulier ambtelijk overleg tussen de zeven gemeenten en de GR Sociaal. Daar worden maatwerkvragen gemeld en besproken. Zo is er overzicht over de vragen én kunnen andere gemeenten tegelijkertijd aanhaken op de vraag als hen dat interessant lijkt. Door het aanhaken van andere gemeente op de vraag mag de oorspronkelijke vrager geen onnodige vertraging oplopen.

Zodra duidelijk is dat er een wens is vinden er één of meer vraagverhelderingsgesprekken plaats tussen de vrager en GR en informatie en kennis wordt gedeeld. De GR Sociaal en de vragende gemeente komen met een gedetailleerde uitwerking van de vraag, de consequenties, inclusief reële kostenindicatie van de vraag. Onderdeel van deze uitwerking is o.a. personele- en, organisatorische gevolgen, juridische consequenties, de eventuele meer of minderkosten daarvan en eventuele consequenties voor de andere gemeenten. Ook wordt een dekkingsvoorstel uitgewerkt.

Daarbij wordt opgemerkt dat kosten kunnen fluctueren al naar gelang er 1 of meer gemeenten dezelfde maatwerkvraag hebben. Mogelijke (frictie)kosten zijn voor de vragende organisatie. Na akkoord zal de ambtelijke organisatie van de GR Sociaal met de gemeente(n) het initiatief nemen om de afspraak vast te leggen in de juiste documenten (bv een beleidsnotitie of P&C documenten). (Tijdelijke) projecten of afspraken boven op het gemeenschappelijke takenpakket ten gunste van deze taak als extra "plus".

Het AB van de GR Sociaal wordt vroegtijdig betrokken in de volgende gevallen:

- Het project raakt de kosten en resultaatafspraken van de andere deelnemende gemeenten
- De GR Sociaal loopt met het project/afspraak een risico op het gebied van rechtmatigheid of voor de bedrijfsvoering
- De dekking moet deels komen uit de begroting van de GR Sociaal

Voorbeeld 1:
Gemeente X wil graag een extra tijdelijk project voor de re-integratie van jongeren uitvoeren, naast de bestaande afspraken voor re-integratie

Voorbeeld 2:
Gemeente X wil graag een project opzetten voor alleenstaande moeders met multi-problematiek om hun leven daarmee sneller op de rit te krijgen zodat zij met ontwikkelen naar werk aan de slag kunnen.

Ook op uitvoeringsniveau, het hoe, is maatwerk mogelijk > de blauwe route.

Maatwerk op uitvoeringsniveau (het HOE)
Dit gaat over het concrete dagelijks werk en hoe je dit met elkaar doet en afspreekt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de gemeenschappelijke toegang en triage en over het overleg op uitvoeringsniveau over inwoners om tot de beste oplossing voor een inwoner te komen. Dit krijgt vorm door samen op locatie of in teams te werken. En zo tijdig contact met elkaar op uitvoeringsniveau te hebben en daar af te stemmen. Elkaar leren kennen, verdiepen in elkaars werkwijze en manier van handelen is daarbij belangrijk, zodat er makkelijker en sneller contact mogelijk is en organisaties met elkaar werken aan de oplossing die het beste past bij de situatie op inwonerniveau.

Aangezien de wethouder die lid is van het AB verantwoording aflegt aan raad, is het van belang dat hij of zij regelmatig geïnformeerd wordt door de GR Sociaal over de uitvoering in zijn/haar gemeente en eventuele bijzonderheden. Door deze rechtstreekse contacten kunnen ook signalen snel worden opgepakt en uitgezocht.

Gemeenten en andere organisaties kunnen tot slot aparte afspraken maken in de vorm van een DVO. Een DVO kan worden afgesloten met 1 of meer gemeenten (maar niet alle 7, want dan hoort het in het gemeenschappelijke takenpakket), maar ook met andere organisaties. Dit is de oranje route.

Buiten het gemeenschappelijke takenpakket: afspraken over andere taken met 1 of meer gemeenten of andere organisaties
Deze afspraken kunnen zich voordoen bij bijvoorbeeld nieuwe wetgeving. In het regulier ambtelijk overleg tussen de zeven gemeenten en de GR Sociaal worden ook de landelijke beleidsontwikkelingen gevolgd en besproken. Bij nieuwe wetgeving in het sociaal domein zullen de gemeenten met elkaar in gesprek gaan over het organiseren en uitvoeren van deze wet. Ook kan het gaan om nieuwe wensen of behoeften. Op het moment dat met elkaar vastgesteld wordt dat de zeven gemeenten de taak graag regulier in de GR Sociaal met elkaar willen afspreken, kan dit verder uitgewerkt worden en zal dit uiteindelijk met een wijziging van de GR tekst juridisch ook geregeld worden.

Tijdens de gesprekken kan ook blijken dat één of meer gemeenten dit lokaal willen organiseren en één of meer gemeenten dit regionaal gezamenlijk willen regelen met de GR Sociaal.
Het zal dan zo zijn dat de gemeenten die hier afspraken over willen maken met de uitvoeringsorganisatie van de GR Sociaal, hier verder over in gesprek gaan om te komen tot een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Er kunnen DVO's worden gesloten met niet alleen de zeven Drechtstedengemeenten, maar ook met andere organisaties of partijen.

De DVO's kunnen in principe door de directeur van de ambtelijke organisatie van de GR worden afgesloten. In de GR tekst ligt de opdracht bij het dagelijks bestuur. Zij kunnen op hun beurt in mandaatbesluiten tussen het bestuur van de GR Sociaal en de directeur van de ambtelijke organisatie een en ander verder regelen. Het AB van de GR Sociaal wordt betrokken bij de totstandkoming van de DVO's in de volgende gevallen:

- Het project raakt de kosten en resultaatafspraken van de andere deelnemende gemeenten
- De GR Sociaal loopt met deelname aan het project een risico op het gebied van rechtmatigheid of voor de bedrijfsvoering
- De dekking van het project moet deels komen uit de begroting van de GR Sociaal